

PASSEJANT AMB MIRADA DE DONA

Dins de la convocatòria Decidim Gràcia:
Coproducció de Projectes

Districte
de Gràcia

Ajuntament de
Barcelona

INFORME DE RESULTATS

Col·lectiu Punt 6

1.	L'EXPERIÈNCIA DE LES DONES EN L'ANÀLISI DELS ENTORNS QUOTDIANS.....	3
2.	METODOLOGIA	4
3.	PARTICIPACIÓ	7
4.	DIAGNÒSTIC PER BARRI	10
	EL COLL	15
	CAMP DEL GRASSOT I GRÀCIA NOVA.....	30
	LA SALUT	42
	VILA DE GRÀCIA	56
	VALLCARCA	71
5.	LECTURA TRANSVERSAL DELS 5 BARRIS	96
6.	VALORACIÓ DEL PROJECTE	99

L'objectiu d'aquest projecte ha sigut acompanyar al Districte de Gràcia i les entitats i grups de dones del districte en portar a terme un dels projectes escollits dintre del procés Decidim Barcelona: Passejant amb mirada de dona. Aquestes passejades tenien l'objectiu d'observar, sensibilitzar, identificar i diagnosticar l'espai públic i la via pública des d'una perspectiva de gènere i identificar intervencions de millora. El projecte s'ha desenvolupat entre setembre i desembre de 2017 majoritàriament, tot i que la coordinació va començar al mes de juny i les activitats del barri de Vallcarca no s'han pogut realitzar fins al gener de 2018.

1. L'EXPERIÈNCIA DE LES DONES EN L'ANÀLISI DELS ENTORNS QUOTDIANS

A través d'aquest projecte hem pogut fer servir les passejades com a eina per donar visibilitat a les experiències de les dones en l'àmbit de l'urbanisme.

La història ha esborrat la contribució passada i present de les dones en la construcció i la transformació dels nostres barris i poblacions. Val a dir que també hem estat excloses a l'hora de prendre decisions sobre els canvis urbanístics perquè s'ha considerat que la pedra és cosa d'homes. Això ha comportat que no s'hagi valorat una part dels treballs imprescindibles per a la societat: els relacionats amb tenir cura de les persones, els quals es donen majoritàriament a l'interior domèstic, i el treball comunitari, com la gestió i millora de serveis en un barri (aigua, brossa, llum, etc.). Totes aquestes feines estan íntimament lligades al lloc on vivim, a la forma dels espais, a les maneres com ens movem per ells o la manera de relacionar-nos amb el veïnat. És a dir, **les dones tenim un coneixement que resulta imprescindible per descriure la quotidianitat en els entorns habitats i que pot ajudar a transmetre no només les nostres necessitats i desitjos sinó les dels infants, la gent jove i la gent gran amb què vivim**. Les dones som qui acostumem a tenir un major coneixement del que passa al barri, de les necessitats del veïnat i de les coses que s'han de fer per millorar-lo.

Les veïnes i veïns som les persones que més coneixem la nostra ciutat; per tant, la nostra participació és imprescindible a l'hora de realitzar qualsevol intervenció perquè hi vivim, passem, comprem, juguem, cuidem, treballem, etc. **El nostre coneixement és molt important, a més, quan participem com a veïnat en el disseny dels espais augmenta el sentiment de pertinença, el sentit d'apropiació i la qualitat de vida**. D'altra banda, amb aquests processos es fomenta el coneixement d'altres persones que també viuen al nostre entorn i per tant aprenem a viure i a convida-hi millor.

La participació de les dones en els processos de planificació proporciona un valuós mitjà per identificar les necessitats d'una comunitat, i es pot donar en quatre moments: apoderament, diagnosi de l'entorn quotidià, propostes de transformació i avaluació. El projecte 'Passejades amb mirada de Dona' ha servit sobretot d'apoderament i diagnosi, tot i que també s'han fet propostes.

L'apoderament de les dones implica que prenguem consciència del poder, tant individual com col·lectiu, que tenim, i que l'exercim a través de la participació en els processos de presa de decisions. En la fase d'apoderament hem fet una primera aproximació a l'entorn quotidià on vivim, preguntant-nos quins elements faciliten o dificulten la nostra vida quotidiana partint de la nostra experiència i a través de la participació individual i en grup. Els processos d'apoderament també permeten fer visible el coneixement i l'aportació de les dones a la societat, així com les experiències en els seus entorns. A través de l'apoderament també es promou l'activisme i reivindicació del dret de les dones a la ciutat.

Els coneixements adquirits gràcies a l'apoderament es poden vehicular per tal que portin a una transformació si fem una diagnosi de l'entorn quotidià que permeti elaborar recomanacions. Una diagnosi amb perspectiva de gènere haurà d'entendre les diferents xarxes que les persones utilitzen en un barri, fent una lectura transversal de les necessitats, involucrant diferents generacions i posant especial èmfasi en el coneixement diferencial que tenen dones i homes. Això permetrà obtenir criteris de gènere susceptibles de ser incorporats en un projecte de transformació i millora de l'entorn.

2. METODOLOGIA

Per tal de portar a terme aquesta diagnosi, s'han desenvolupat tres activitats participatives a cadascun dels barris del districte: Camp del Grassot i Gràcia Nova, El Coll, La Salut, Vila de Gràcia i Vallcarca.

1a trobada: Introducció i preparació del recorregut

La primera activitat que es va desenvolupar va ser un taller introductori dividit en una part teòrica i una de pràctica. En la primera part del taller, es feia una introducció a què és l'urbanisme amb perspectiva de gènere, i com aplicar aquesta mirada a les passejades, per tal d'observar i analitzar l'espai públic enfocant-nos en la vida quotidiana de les persones, i posant en valor les experiències diferenciades i els coneixements de les dones del barri.

En la segona part del taller, s'introduïa alguns dels mètodes i eines que s'utilitzen per l'anàlisi dels espais des d'una perspectiva de gènere. En particular, les dones treballaven la seva xarxa quotidiana al seu barri. Primer feien un exercici individual, dibuixant la seva xarxa quotidiana sobre d'un plànol del barri, identificant els espais utilitzats, així como els elements favorables i desfavorables. Després d'aquest exercici individual, es posaven en comú totes les xarxes quotidianes per elaborar una xarxa quotidiana conjunta del barri, on es prioritzaven els elements que entre totes es consideraven favorables i desfavorables.

Un cop treballades les xarxes quotidianes, disposàvem de més informació per definir i preparar amb el grup de dones el recorregut a fer. Cada grup definia conjuntament quines parts del barri volien recórrer, i també quins temes volien cobrir a la passejada, en relació amb la vida quotidiana de les dones: percepció de seguretat, mobilitat, espai públic, equipaments, habitatge, participació.

En aquest taller també es va fixar el dia i l'hora del recorregut, oferint l'oportunitat de poder fer-ho de dia o de nit, depenent de quins temes es volien visibilitzar i analitzar en els recorreguts.

1a sessió Barri El Coll

1a sessió Barri Camp del Grassot i Gràcia Nova

1a sessió Barri Vila de Gràcia

1a sessió Barri de La Salut

2a trobada: Recorregut pel barri

Després del primer taller introductori, es van fer els recorreguts amb perspectiva de gènere, seguint l'itinerari definit en el primer taller. Aquests recorreguts van tenir una durada de dues hores aproximadament i es van anar fent parades als diferents llocs per ressaltar diferents temes a analitzar. Durant els recorreguts també es van fer fotos d'aquells elements que les dones volien remarcar, tant aquells de positius que afavoreixen la vida quotidiana en el barri, com aquells desfavorables que la fan més difícil.

Recorregut Barri El Coll

Recorregut Barri Camp del Grassot i Gràcia Nova

Recorregut Barri Vila de Gràcia

Recorregut Barri La Salut

3a trobada: Posada en comú i conclusions

Després de les passejades es va fer un tercer taller per poder buidar la informació recollida en els recorreguts i fer propostes de millora. Es van classificar tant elements de la diagnosi com les propostes en les 6 variables d'anàlisi d'un entorn urbà: espai públic i de relació, equipaments i serveis, mobilitat en temps i espai, habitatge i entorn, seguretat i autonomia, i participació individual i col·lectiva.

Després dels tres tallers la informació recollida ha sigut molt àmplia i de qualitat, incloent mapes de la xarxa quotidiana tant individuals com grupals per barri; mapes dels recorreguts de reconeixement amb els elements favorables i desfavorables de la vida quotidiana, que alhora recullen les percepcions de seguretat de les dones; i propostes de millora per barri.

A continuació, es presenten els resultats obtinguts que inclouen una part descriptiva i analítica de la xarxa quotidiana de les dones a cadascun dels barris, acompanyades de fotos i de mapes exemplificadors dels diferents temes que han sorgit.

3. PARTICIPACIÓ

Comunicació

Per tal de difondre el projecte i fer una crida de participació de dones dels diferents barris del districte, es va dissenyar material de comunicació gràfic que explicava l'objectiu del projecte. Col·lectiu Punt 6 ha fet assessorament en el disseny de cartells i flyers informatius, coordinant-nos amb les persones encarregades de la comunicació per poder fer una revisió conjunta de tot el material amb tal de garantir que els continguts dels diferents elements de comunicació s'ajustessin a les necessitats de l'estratègia participativa del projecte.

PASSEJANT AMB MIRADA DE DONA

Dins de la convocatòria Decidim Gràcia:
Coproductió de Projectes

L'objectiu d'aquesta activitat és portar a terme un dels projectes escollits dins del procés Decidim Barcelona titulat: **Passejant amb mirada de dona**. Aquestes passejades tenen l'objectiu d'observar l'espai públic des d'una perspectiva de gènere per poder identificar, diagnosticar i proposar intervencions de millora en els nostres barris. L'objectiu final d'aquestes passejades és obtenir un mapa descriptiu dels temes que s'han treballat i les propostes de millora per poder aportar als serveis tècnics del districte com a material necessari de treball a tenir en compte per millorar la vida dels nostres barris.

Aquesta activitat es desenvoluparà paral·lelament als 5 barris del Districte de Gràcia (Vallcarca i els Penitents, El Coll, La Salut, Vila de Gràcia i El Camp d'en Grassot i Gràcia Nova) i està dividida en tres parts per poder assolir l'objectiu final: la primera trobada d'introducció i preparació, la passejada pel nostre barri i el taller de tancament de les propostes.

Primera trobada d'introducció i preparació:

VILA DE GRÀCIA 19 de setembre del 2017 La Violeta, 17:30 a 20:30h	LA SALUT 26 de setembre del 2017 Casal del barri La Salut, 17:30 a 20:30h
EL COLL 20 de setembre del 2017 Centre Cívic El Coll, 17:00 a 20:00h	VALLCARCA I ELS PENITENTS 29 de setembre del 2017 Biblioteca J. Fuster, 17:30 a 20:30h
EL CAMP D'EN GRASSOT I GRÀCIA NOVA 21 de setembre del 2017 La Sedeta 17:30 a 20:30h	

Confirmació assistència a l'activitat

Necessitem que confirmeu la vostra assistència per poder garantir quòrum i poder preveure un espai adequat per a tot el grup. Us podeu apuntar al mateix equipament on es realitzarà l'activitat o bé al mail de la nostra cooperativa colectivopunto6@gmail.com

Espai de cuidaduria

Si alguna persona necessita algun suport de cuidaduria per poder participar que ens ho comuniqui al mail de la nostra cooperativa colectivopunto6@gmail.com

A part de la comunicació gràfica, per tal de convidar dones a participar, per una banda, es van contactar entitats a través del districte de Gràcia. Però per altra banda, des de Col·lectiu Punt 6 es va fer un treball d'expandir la xarxa de contactes a través de contactes propis amb grups feministes dels diferents barris, del boca orella, d'anar a parlar directament amb els grups, així com difusió en les xarxes socials.

Des del districte es van enviar correus sobre el projecte a diferents centres cívics i a les associacions de dones de les que el districte tenia informació. Col·lectiu Punt 6 ha fet un seguiment exhaustiu dels contactes iniciats pel districte, revisant l'estratègia de contacte i adaptant-la a la idiosincràsia de cada barri, ja que les dones estan organitzades de manera diferent depenent de quin barri parlem.

Alhora, els espais on es proposava fer les activitats també han influït en la convocatòria. Ja que la informació arribava al centre o espai i s'afegia a la resta d'informació d'activitats que es feia en aquell espai. Això feia que la informació sobre aquest projecte es diluís entre la resta. I a més en un trimestre

de l'any on també s'estava portant a terme el projecte 'Grans Dones'. Amb lo qual creava confusió a algunes dones. I on estava ubicat físicament l'espai també ha condicionat la convocatòria. Per exemple, al barri de Vallcarca es va convocar a les dones a la Biblioteca Jaume Fuster de Lesseps que està a un dels extrems del barri i això va fer que hi participessin en una primera sessió i dues no eren del barri. Alhora la biblioteca no es podia encarregar d'inscriure a dones interessades en el taller. Per això es va haver d'ajornar en aquest barri, per ampliar contactes i quòrum, i finalment es va fer al mes de gener.

Per tant, després de l'enviament de correus i de fer arribar la informació de flyers i posters als diferents centres on es faria l'activitat, hi va haver una segona fase de relació directa amb els grups, on la coordinadora del projecte des de Col·lectiu Punt 6 va anar a explicar en persona a grups dels diferents barris el projecte, per tal de motivar directament a les dones perquè hi participessin.

Al **Camp de Grassot**, la convocatòria es va fer a través del Centre Cívic La Sedeta. Col·lectiu Punt 6 va aconseguir que s'inclogués aquesta activitat en el mailing d'activitats de La Sedeta, a partir del qual algunes dones es van interessar en el projecte. Si s'haguessin conegut millor els canals de comunicació s'hagués enviat la convocatòria a l'Associació de Gent Gran, però no hi havia prou temps, perquè el mes de juliol s'hagués inclòs la informació d'aquest projecte en una carta que envien cada trimestre a les persones sòcies. Seria bo que el districte tingués més informació sobre aquests canals.

A **La Salut** es va fer el contacte amb les dones a través de La Miranda, el centre autogestionat de barri, on es va poder arribar a un grup de dones molt actives. Aquest centre té un pla comunitari que es va realitzar a través d'una subvenció de l'ajuntament. Però fins que no se les va contactar, aquest projecte no estava dins del Pla Comunitari. Gràcies al treball fet amb les dones ara ja s'ha inclòs.

A **El Coll** es va enviar la informació per correu i es va afegir a la resta d'informacions del centre cívic. És un centre cívic molt petit, amb una part de gent gran molt potent, perquè les persones usuàries majoritàriament són persones grans. Es va fer seguiment amb el centre cívic perquè no s'havia apuntat ningú, es va oferir d'anar a veure algun grup i la persona del centre cívic va suggerir fer la presentació de les activitats a la gent gran, un dia a la tarda. En aquella sessió hi havia més de 50 dones i unes 10 dones es van interessar. I després 3 més de l'associació de dones es van apuntar.

A la **Vila de Gràcia** els canals formals no van funcionar. Es va enviar la informació a La Violeta però com passa als altres centres on es va fer, aquest també tenia moltes activitats i la informació d'aquest projecte es va quedar amb la difusió de la resta de projectes. Les persones tècniques que treballen en aquests centres no tenen temps suficient per fer una difusió més profunda de tots els projectes que hi ha. Per tant, moltes vegades queda la informació a un taulell i cartellera i això dificulta que la gent s'engresqui a participar. Tot i que es va demanar anar a veure directament a un grup de dones per animar-les a participar, finalment no es va facilitar aquest contacte per part de la persona tècnica de La Violeta. Va ser quan Col·lectiu Punt 6 vam haver de fer ús dels nostres canals i xarxes, i va ser a través d'una estudiant en pràctiques d'arquitectura que és part de l'Assemblea feminista de la Vila de Gràcia que es va aconseguir muntar un grup. Un cop vam tenir un grup de dones amb qui fer les activitats, la consellera del districte va ajudar a expandir la convocatòria.

A **Vallcarca**, com ja hem comentat, el lloc de convocatòria era la Biblioteca Jaume Fuster de Lesseps, a un dels extrems del barri, van venir 3 dones i només una era de Vallcarca i es va decidir aplaçar fins que hi hagués més dones del barri interessades. També es va contactar a través dels contactes proporcionats pel districte a l'associació de Dones de Masfalcó i Penitents, que estan a la part del barri tocant a la Vall d'Hebron, però no tenia disponibilitat per participar. I ha sigut també a través de la nostra xarxa, del nostre contacte de la Vila de Gràcia a l'Assemblea Feminista i d'una de les participants al Coll que ens vam poder posar en contacte amb l'Assemblea Feminista de Vallcarca i també vam contactar amb Volta Arquitectes.

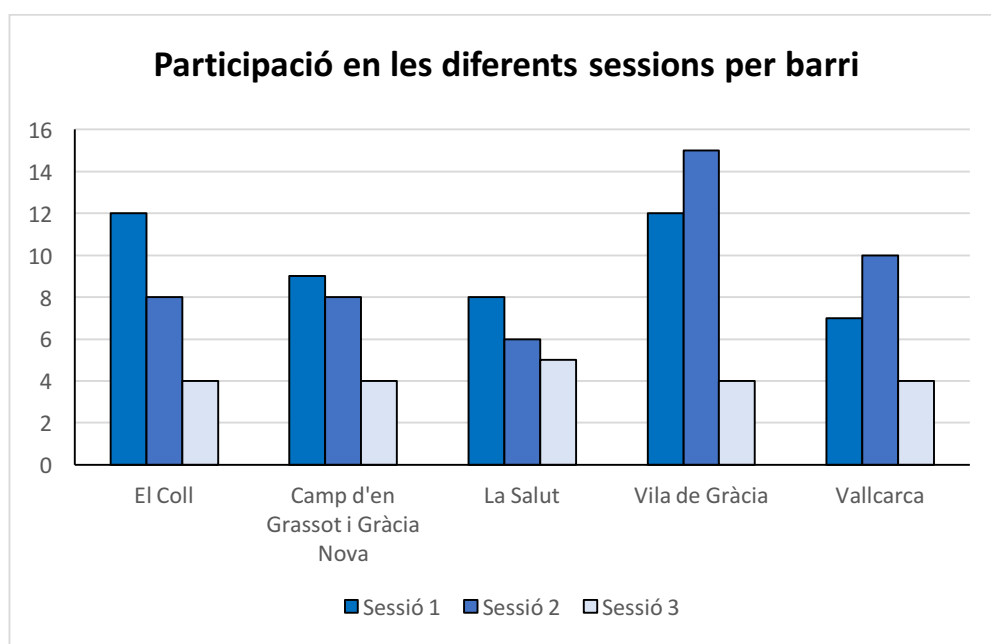
Dones participants

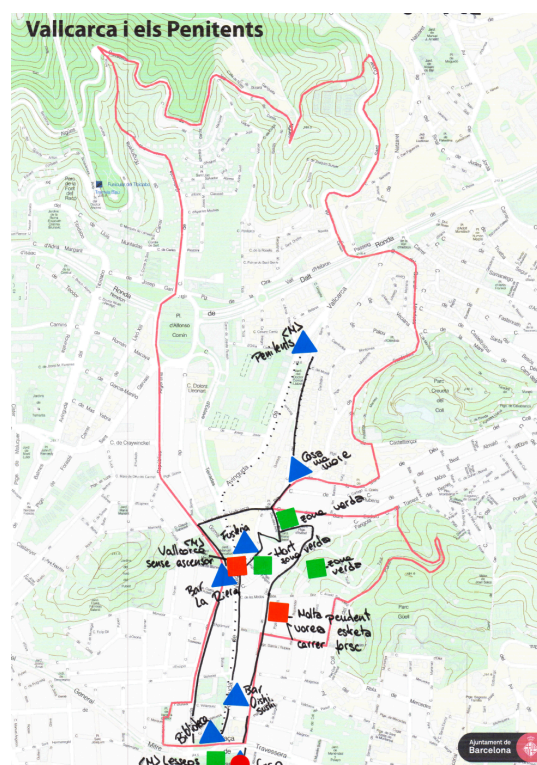
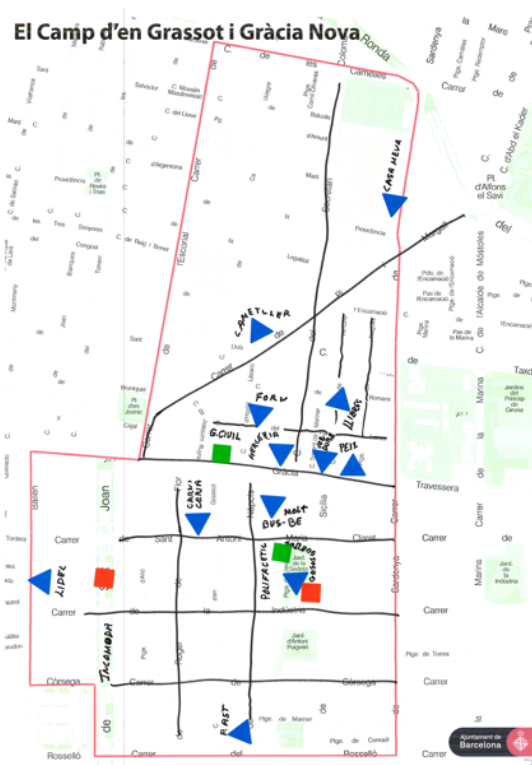
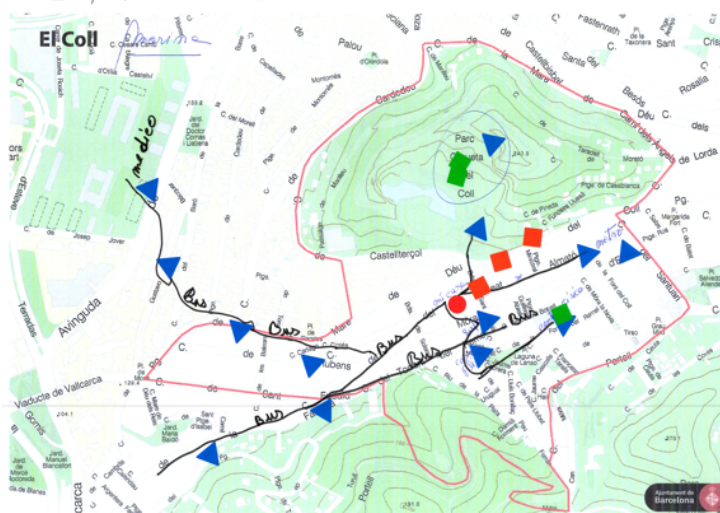
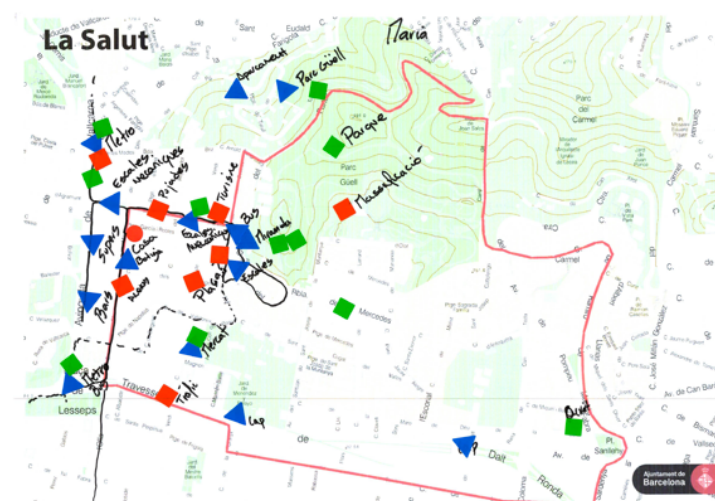
A continuació presentem les dades quantitatives de participació. Tot i que volem remarcar que en processos participatius com aquest no és tant important la quantitat de persones com la qualitat de la informació obtinguda. Amb grups reduïts es pot fer un treball més en detall d'anàlisi i propisitiu, mentre que quan els grups són molt grans no tothom acaba participant o compartint tants detalls de la seva vida quotidiana.

Fins al mes de desembre, s'havia pogut fer les activitats en 4 dels 5 barris del districte: El Coll, Camp d'en Grassot i Gràcia Nova, La Salut i la Vila de Gràcia. És en la primera sessió on hi va haver la participació més alta, en total han participat 41 dones als quatre barris. En la segona sessió, on es va fer el recorregut, es va disminuir el nombre de dones participants a la majoria de barris, en canvi a la Vila de Gràcia es va incrementar. En la última sessió d'elaboració de propostes és on la participació va ser més baixa, amb un total de 17 dones.

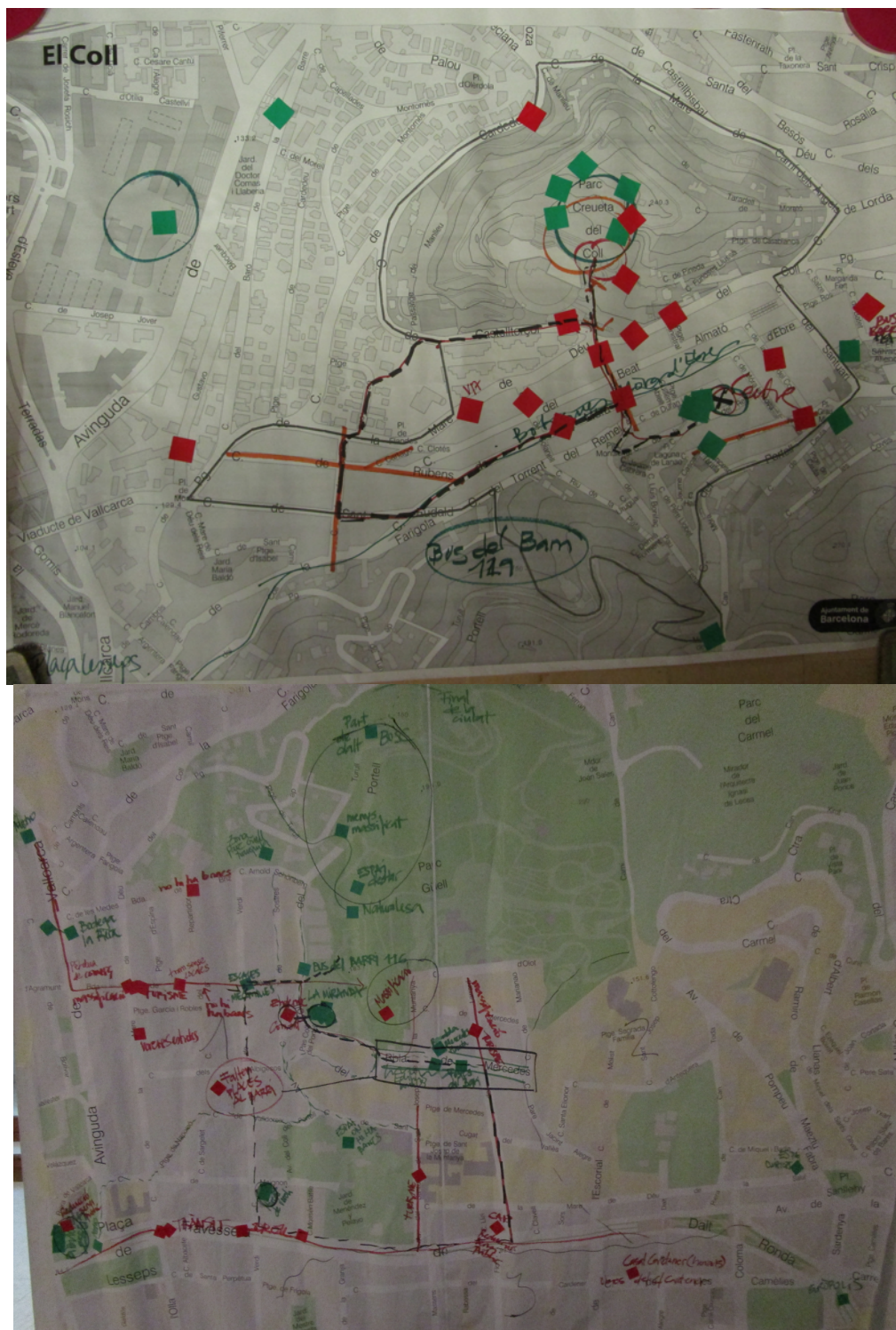
	Sessió 1	Sessió 2	Sessió 3
El Coll	12	8	4
Camp d'en Grassot i Gràcia Nova	9	8	4
La Salut	8	6	5
Vila de Gràcia	12	15	4
Vallcarca	7	10	4
TOTAL	48	47	21

Els barris on hi ha hagut més participació de dones han sigut la Vila de Gràcia i el Coll.

Un cop es feia aquesta valoració a nivell individual, es posava en comú amb el grup i es buidava la informació en un mapa del barri de mida més gran.

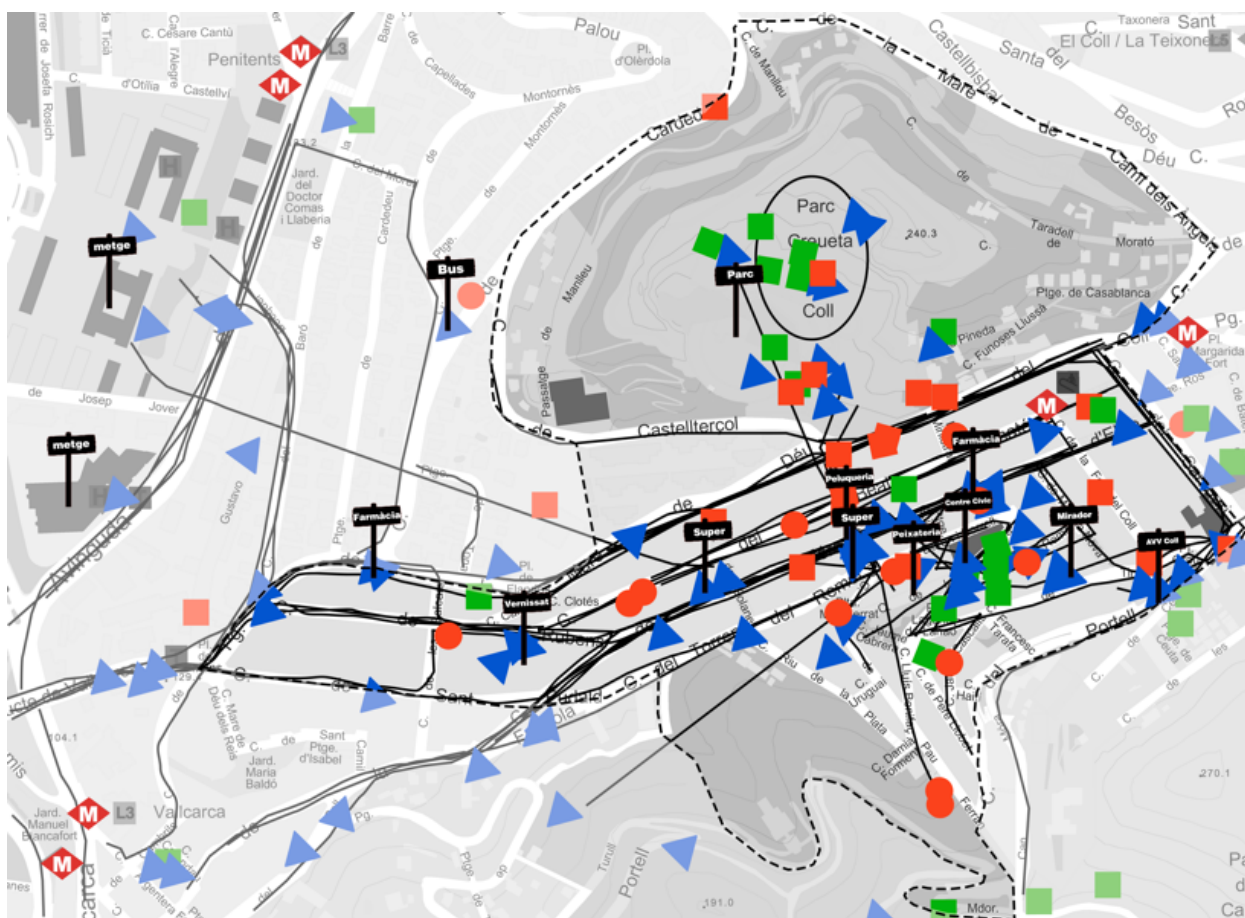
utilitzats al barri. Més que fer una anàlisi sobre aquests mapes on s'han consolidat totes les xarxes quotidianes de les dones participants per barri, el que pretenen es plasmar quines zones, espais públics, equipaments i serveis es fan servir més, quins són els carrers i eixos que són més utilitzats per a la mobilitat (triangles blaus) i on s'ubiquen els elements favorables (quadrats verds) i desfavorables (quadrats vermells). Cal fer èmfasi que aquest informe parla de la vida quotidiana de les dones que van participar, reflecteix les seves identitats i les seves experiències dins del barri.

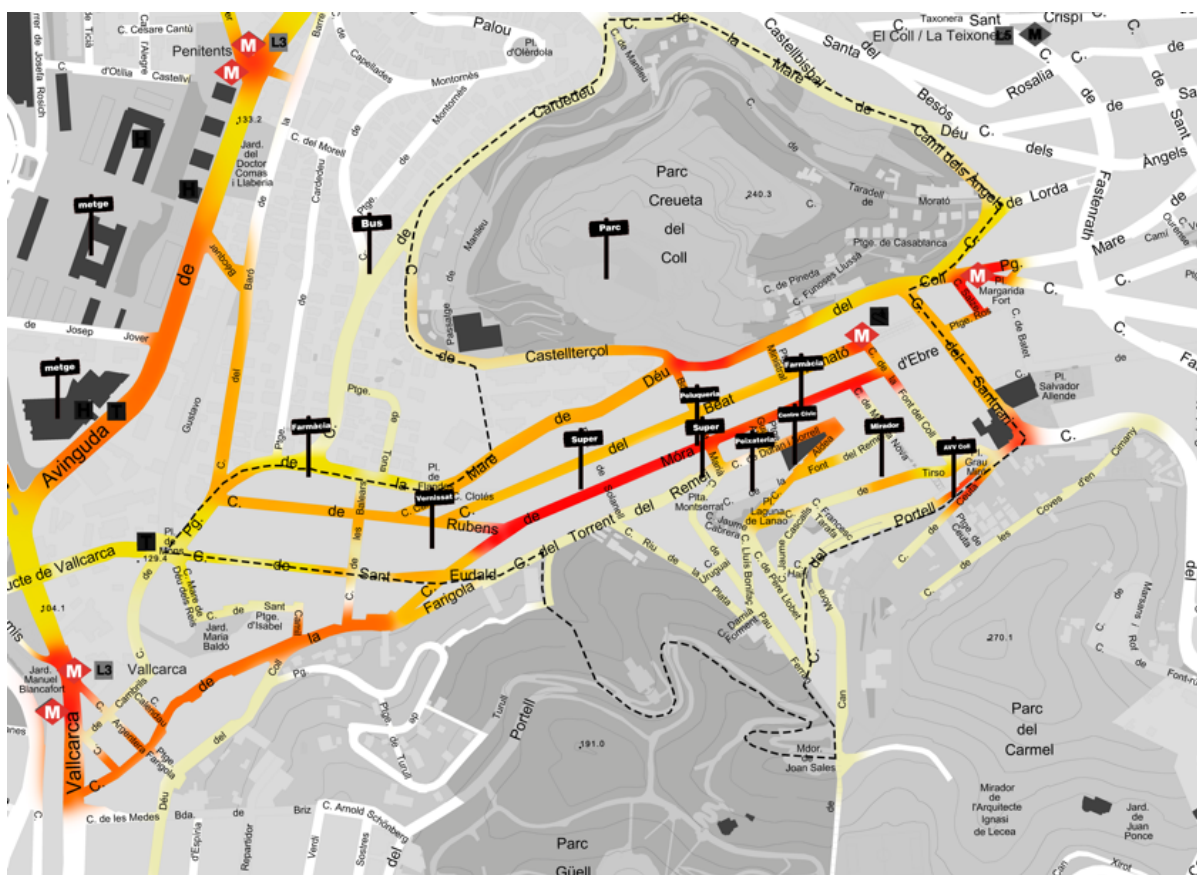
Després d'aquest exercici de reflexionar, marcar i identificar els elements de la xarxa quotidiana del barri, sobre això es pensava en quin recorregut es volia seguir en la segona sessió per tal de veure de primera mà els elements que havien sortit en relació a la seva xarxa quotidiana al barri.

EL COLL

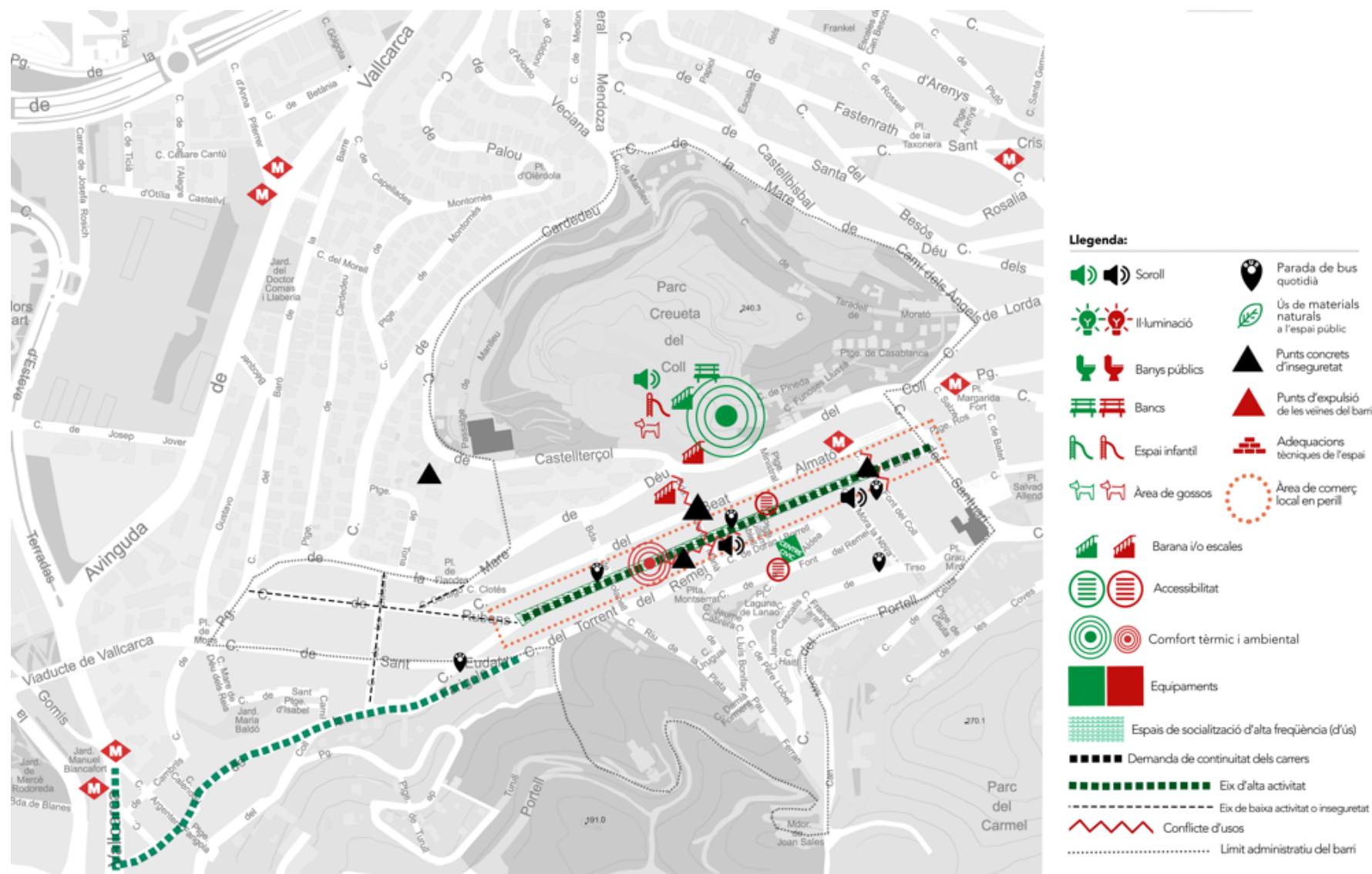
Xarxes Quotidianes del Barri del Coll

En el cas del Barri del Coll, les dones que van participar fan un gran ús sobretot a la zona est del barri, per sota del Parc de la Creuta del Coll on es concentren molts serveis, equipaments i espais públics. Per exemple, com veurem després en la part de diagnosi, els eixos més utilitzats en quant a mobilitat són els carrers de la Mare de Déu del Coll i Mora d'Ebre perquè és on circula el bus. També el Parc del Coll és un dels espais públics més utilitzats i més ben valorats, tot i que després també es plantegen elements a millorar. Com reflecteixen ambdós mapes, les dones participants també utilitzen l'Av. de Vallcarca, tant per la ubicació d'alguns serveis i equipaments, com per la connexió amb metro.

Mapa diagnòstic del Coll

ESPAI PÚBLIC I DE RELACIÓ

Els espais públics del barri que les dones participants senyalen com els més utilitzats són el **carrer Móra d'Ebre** i el **Parc Creuta del Coll**.

El **Carrer Mora d'Ebre** és un eix comercial i de mobilitat del barri i de connexió amb la resta de la ciutat, ja que el bus 87 connecta el barri amb Lesseps. Alguns dels elements desfavorables d'aquest carrer és el soroll i la contaminació que es dona pel volum de trànsit. La cantonada amb el carrer de la Font del Coll, carrer estret amb molta pendent, es percep com a insegura perquè els cotxes i els camions han de fer un gir molt tancat per passar. Tot i que es parla de que els bancs són un element que donen suport a la mobilitat i altres activitats de la vida quotidiana, pensen que no hi caben per ser un carrer estret.

El **Parc de la Creuta del Coll** es considera un pulmó i espai de trobada del barri, on la gent va a jugar cartes, a fer tai-xi, xerrar, socialitzar, passejar, prendre el sol, al bar, etc. Les festes de Sant Joan, les botifarrades i moltes altres festes es fan al parc. A més, així com a la resta del barri es parla de que és molt sorollós, el parc no ho és. Tot i que hi ha la percepció que hi ha poca gent del barri, i que ve molta gent de fora a utilitzar el parc.

Les dones participants consideren que el parc està ben equipat i és un espai per practicar esports: hi ha màquines per fer gimnàstica i els dimecres fan classes gratuïtes; hi ha petanca; abans es podia fer la volta a tot el parc.

El bar només està obert en època d'estiu i això fa que no hi hagi tanta gent la resta de l'any. La piscina és només per a infants i les dones participants comenten que es podria ampliar l'ús per persones adultes ja que molta gent hi va a prendre el sol.

Al parc s'hi accedeix per unes escales i no hi ha una barana per agafar-se, amb lo qual les perceben com a perilloses.

Alguns dels elements desfavorables que destaquen són la manca de manteniment del parc, la convivència amb els gossos i la percepció d'inseguretat a la nit. En quant al mantenim, es comenta que els arbres trenquen les rajoles de terra, les fonts no funcionen, a la piscina es filtrava aigua quan es va obrir i hi ha esclavissades al parc per les pluges.

El parc no disposa de pipican, i els gossos van lliures, i això suposa un conflicte amb la resta de persones usuàries, en particular nens i nenes on la seu parc sí que està ballat. El parc es tanca a la nit i quan es fa fosc es redueix el nombre de gent al parc abans de tancar. Les dones tenen percepció d'inseguretat a aquestes hores perquè hi ha una manca d'il·luminació, poca vigilància informal, grups de joves que monopolitzen l'espai, l'acústica del parc amplifica les veus i hi ha molta vegetació.

Altres elements positius que les dones participants destaquen en quant a espai públic i de relació són el **camí que va a la Teixonera** al costat del poliesportiu que consideren que és molt bonic, els arbres del **carrer Sant Eudald**, ja que a la resta diuen que en general és un barri sense arbres.

Com a elements desfavorables apunten que ha desaparegut el comerç de barri a la zona. Els desnivells del barri també fa que el trànsit rodat comporti dificultats, com per exemple, cantonades perilloses on els camions envaïen la vorera (Carrer Beat Almató es va haver de rebaixar la cantonada) o el soroll de cotxes i camions, sobretot a les pujades.

En quant a elements de memòria del barri, consideren com a desfavorable que hagin tapiat el pessebre que estava fet d'obra en un carrer al costat del parc de la Creueta del Coll.

EQUIPAMENTS I SERVEIS

En quant als equipaments i serveis del barri, les dones participants destaquen sobretot el centre cívic, la masia de Can Mora així com l'eix comercial de la cantonada del c/ Móra d'Ebre amb la Baixada de Sant Marià.

El **Centre Cívic El Coll** s'ubica en un edifici històric de l'editorial Bruguera, on molta gent del barri hi va treballar. Per tant, es considera un espai molt representatiu del barri, abans com a fàbrica i ara com a centre cívic. Tot i que és un equipament referent al barri, les dones assenyalen algunes deficiències que es podrien millorar. És un edifici que queda molt amagat al barri, no està ben senyalitzat, la façana no atrau l'atenció i per tant no és clara quina és l'entrada, sobretot la gent que no és de barri no sap com arribar-hi i no és accessible. Hi ha 3 entrades, tot i que només es pot entrar per una. L'entrada de la cantonada està tancada i sembla abandonada, tot i semblar la porta principal. L'entrada del carrer de sota és la del Casal de Joves i si s'entra des d'aquí no es pot agafar l'ascensor per anar a l'altra banda del centre cívic. També es considera que és un centre petit on no hi poden albergar-se totes les entitats del barri.

La **Masia de Can Mora** es valorada per les dones participants com un edifici de gran valor històric pel barri. Era la única masia del barri. En l'actualitat funciona com a residència de gent gran i en el recinte també hi ha l'Escola Virolai, una escola privada. Les dones participants consideren que amb l'eixamplament dels carrers perquè hi arribessin els busos a l'escola, l'entorn de la masia ha empitjorat i que s'ha privatitzat espai públic que ara és utilitzat per l'escola. Les dones parlen de que la masia i el seu entorn és una reivindicació veïnal.

La **Cantonada del C/Mora d'Ebre i Baixada de Sant Adrià** és una cantonada comercial on hi ha comerç local: una fleca de tota la vida, la carnisseria que hi havia dins del mercat, etc. Abans el carrer Mora d'Ebre estava ple de comerços (sabater, farmàcia, bar, perruqueria, etc.), però aquest comerç de proximitat ha anat tancant. La farmàcia és centenària. En aquest carrer també hi ha l'edifici de l'antic mercat. Les dones parlen de com el mercat va decaure i es va tancar. Però qüestionen perquè no s'ha tornat a obrir. Comenten que a la taula d'Urbanisme i Comerç es va dir que no poden reobrir-lo perquè no compleix la normativa (d'altura, lavabos,...) i a més hi ha habitatges a dalt. Finalment, comenten que en aquesta zona no es pot caminar bé, perquè hi ha molt de trànsit i pel pas de l'autobús.

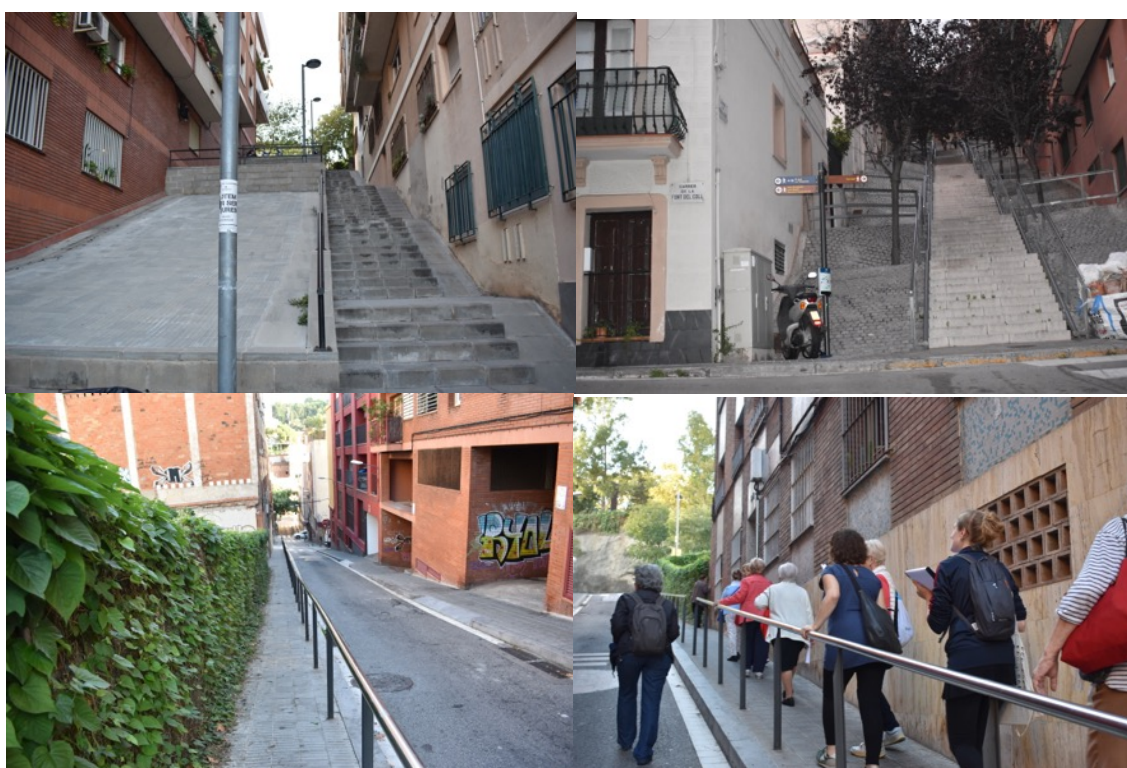

En quant a equipaments, les dones participants també ressalten que no hi ha espais de jocs per a totes les edats, per jugar i que siguin gratuïts. Només hi ha l'espai del Parc del Coll, però no es permet jugar a certs esports i les pistes del poliesportiu s'han de pagar.

MOBILITAT EN EL TEMPS I L'ESPAI

Quan es parla de la mobilitat al barri, les dones valoren molt positivament la mobilitat en bus, sobretot de les línies 87 i 129 perquè fan un bon servei i no van plenes de turistes com la V17. Tot i que moltes els fan servir sobretot de pujada, i consideren que hi ha poca freqüència. També el bus té escales i moltes vegades les rampes no funcionen. Les dones comenten que això és clau de tenir en compte perquè hi ha moltes mares amb cotxets i gent gran que utilitza el bus. També valoren la bona connexió que té el barri amb el metro, línies 3 i 5, on es pot arribar amb el bus i estàs connectada amb la resta de la ciutat.

En quant a la mobilitat a peu queda clar que el desnivell del barri és un repte, moltes baixen a peu però pugen en bus. Comenten com a positiu que s'han començat a posar baranes recentment. A la **Baixada de Sant Marià**, hi ha baranes i van molt bé, però millor de baixada que de pujada.

Finalment parlen de que hi ha unes escales al parc de la Creueta del Coll que van molt bé per la mida que tenen.

HABITATGE I ENTORN

Les dones parlen de que la tipologia d'habitatge al barri eren sobretot casetes d'auto-construcció, per exemple al carrer Balears o al carrer Mora d'Ebre on abans eren tot casetes. També es senyala carrers residencials sense botigues on no hi ha vida de barri, com el carrer Castellterçol.

Les participants també parlen sobre la gentrificació, ja que el barri està a prop d'atraccions turístiques com el Parc Güell. Comenten que hi ha veïnes a les que ja no se'ls hi ha renovat el contracte de lloguer, perquè s'ha convertit l'habitatge en un pis turístic.

SEGURETAT I AUTONOMIA

En quant a temes de seguretat, les dones assenyalen el mur que existeix al carrer de Castellterçol, que contribueix a incrementar la percepció de por en aquesta zona.

També parlen de com aquest tipus de barreres es poden anar resolent. Recorden que per creuar la Travessera de Dalt abans existia un túnel subterrani i es comenta que preferien creuar per sobre i que les atropellés un cotxe, a passar pel subterrani i que les violessin.

PARTICIPACIÓ INDIVIDUAL I COL·LECTIVA

Quan es parla del barri com a comunitat, les dones descriuen El Coll com un barri treballador, envellit, tot i que ha arribat gent jove. Comenten que la gent treballa fora del barri, però els caps de setmana hi ha molta gent. Es valora la ubicació i l'entorn del barri, una dona assenyala "Quan el metge venia a casa meva em deia 'Escolti, això no és una casa, és un sanatori'"

El centre cívic és molt utilitzat, als migdies hi ha molta gent a dinar perquè hi ha un menjador social. També es parla de les organitzacions on hi participen les dones del barri: Les comunicadores del Coll (<https://comunicadoresdelcoll.wordpress.com/>) i La Coral.

Els canals de comunicació i difusió a través dels que es difonen les activitats són el boca a boca, els espais que freqüenten i a través de la participació en grups organitzats.

PROPOSTES BARRI DEL COLL

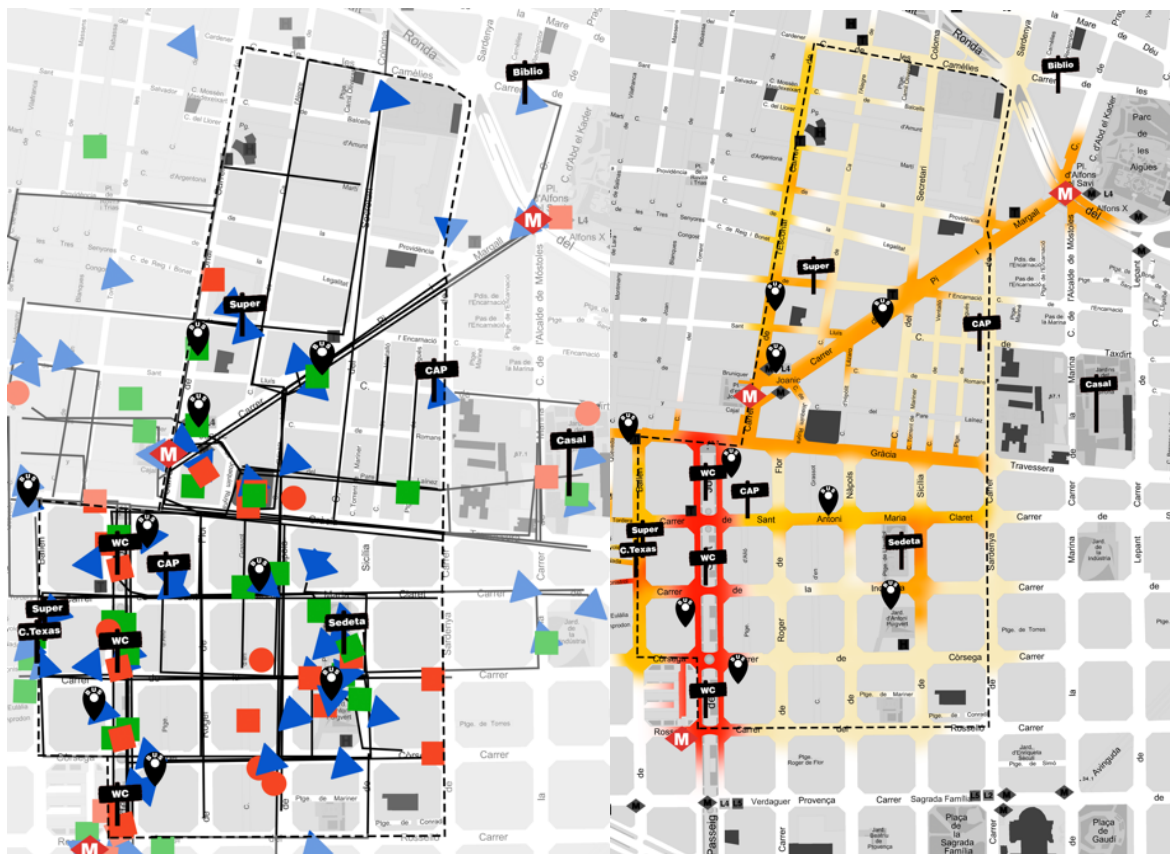
ESPAI PÚBLIC I DE RELACIÓ	Busos i camions elèctrics per reduir el soroll, amb potència per poder pujar les pujades del barri Creuament C/Font del Coll, Pl. Gibraltar i C/ Tirso: Gestionar l'entrada i sortida a l'escola a hores puntes: promoure ús del bus en detriment del transport privat, eixamplar voreres i arreglar escocells perquè no causin caigudes o tortes de peu. Carrer Rubens amb Móra d'Ebre: Posar bancs a la cantonada Parc del Coll: - Instal·lar baranes en les escales d'accés al Parc del Coll - Ampliar l'ús de la piscina per persones adultes, no només per a infants. - Resoldre la convivència amb els gossos: hi ha pipican però gossos van lliures - Assegurar el manteniment del parc: arbres, paviments, piscina, prevenció d'esllavissades
EQUIPAMENTS I SERVEIS	Centre Cívic del Coll: - Millorar la senyalització i la informació per tal que sigui més visible en el seu entorn i el barri - Millorar l'accessibilitat, ja que l'accés a l'ascensor no és universal - Incrementar l'espai per a Joves al centre cívic Cantonada C/Mora d'Ebre i Baixada de Sant Marià - Reutilitzar l'espai de l'antic mercat. - Millorar la mobilitat a peu perquè no estigui en conflicte amb el trànsit de cotxes i autobusos Incrementar els espais de jocs públics i gratuïts per a totes les edats, ja que només hi ha l'espai del parc de la Creueta, però no permet certs esports. Afavorir el manteniment de la xarxa de comerç de proximitat Obrir un Centre de Dia al barri Col·legi El Virolai: revisar com s'està tancant el recinte, ja que hi ha la percepció de que s'està privatitzant espai públic arrel del tancament del recinte
MOBILITAT EN ESPAI I TEMPS	Baixada de Sant Marià: - Incrementar la freqüència de l'autobús 87, ja que passa cada mitja hora i permet no haver de fer la pujada - Reduir la velocitat dels vehicles i habilitar parada per als autobusos que deixen infants a l'estiu per anar a la piscina

PROPOSTES BARRI DEL COLL	
	Mantenir les línies 87 i 129 de bus ja que no hi van turistes, però vetllar perquè els busos siguin accessibles, ja que tenen escales i les rampes no sempre funcionen. Adaptar i millorar les voreres, sobretot a les zones on hi ha equipaments que generen activitat concreta, p. ex. a l'entorn de l'Escola Bressol. Incrementar els bancs i els espais verds a les voreres i espais públics, sempre que es pugui, adaptant-se a la geografia del barri.
HABITATGE	Implementar estratègies que impedeixen la gentrificació del barri, ja que estar al voltant d'atraccions turístiques de la ciutat
SEGURETAT I AUTONOMIA	Parc del Coll: Incrementar la percepció de seguretat quan es fa fosc, a través de diversificació d'activitats i reduint la monopolització per grups exclusius. Revisar l'apertura del bar tot l'any per tal d'incrementar l'activitat al parc. Parades de bus a demanda: permetre que l'autobús pugui parar entremig de parades oficials, ja que hi ha llocs que generen inseguretat i així es reduirien trajectes a peu
PARTICIPACIÓ INDIVIDUAL I COL·LECTIVA	Centre Cívic El Coll: Diversificar les activitats per tal que hi hagi més varietat de gent que l'utilitzi Implementar estratègies que garanteixin la intergeneracionalitat, per exemple, entre organitzacions i grups de dones i feministes joves i grans. Ampliar els espais de reunió del barri, ja que el Centre Cívic es queda petit Incrementar els espais representatius de les dones, com la Plaça Maria Mollerach

CAMP DEL GRASSOT I GRÀCIA NOVA

Xarxes Quotidianes del Camp del Grassot i Gràcia Nova

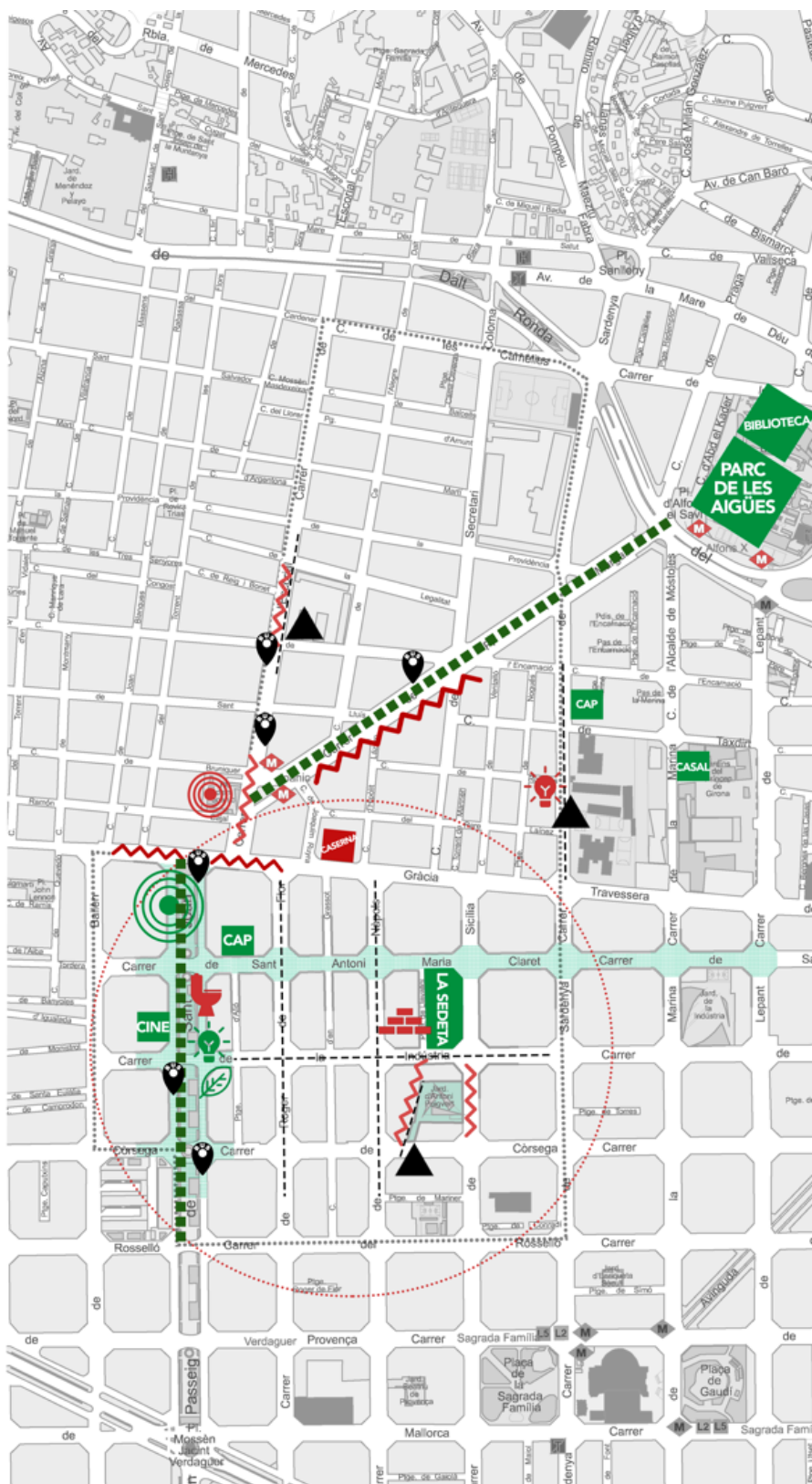
En el cas del Camp d'en Grassot i Gràcia Nova, l'activitat es concentra sobretot en la part sud del barri per sota de Travessera de Gràcia i metro Joanic, on també es dóna una concentració de serveis i equipaments que les dones fan servir en la seva vida quotidiana. El eixos de major mobilitat són Travessera de Gràcia, Sant Antonia Maria Claret, Passeig de Sant Joan i el Carrer de Pi i Maragall. Hi ha un ús intensiu dels serveis que estan al voltant de Passeig de Joan, la Sedeta o a prop del metro Joanic.

Mapa diagnòstic del Camp d'en Grassot i Gràcia Nova

Llegenda:

	Soroll		Parada de bus quotidiana
	Il·luminació		Ús de materials naturals a l'espai públic
	Bany públic		Punts concrets d'inseguretat
	Bancs		Punts d'expulsió de les veïnes del barri
	Espai infantil		Adequacions tècniques de l'espai
	Àrea de gossos		Àrea de comerç local en perill
	Barana i/o escales		
	Accessibilitat		
	Comfort tèrmic i ambiental		
	Equipaments		
	Espais de socialització d'alta freqüència (d'ús)		
	Demanda de continuïtat dels carrers		
	Eix d'alta activitat		
	Eix de baixa activitat o inseguretat		
	Conflicte d'usos		
	Limit administratiu del barri		

ESPAI PÚBLIC I DE RELACIÓ

La **Plaça de la Sedeta** és una plaça molt concorreguda, la part de dalt està més protegida i és més tranquil·la per la gent gran. Tot i que és ideal per fer diversitat d'activitat, ha sigut sempre un lloc amb dificultats, perquè hi ha coincidit molta gent. Es comenta que abans hi havia hagut problemes de drogues. I la gent no volia inscriure's a les activitats de la Sedeta per la mala fama que tenia la plaça. Amb la remodelació però, es valora com a positiu que la infància i joventut juguen a baix i la part de dalt és ideal per gent gran perquè queda recollida. Com a elements negatius les dones participants parlen d'actituds incíviques que es donen a la plaça. També assenyalen que només hi ha un lavabo al centre cívic, que no és suficient pel volum d'activitat de la plaça i que l'entrada pel Carrer Sicília queda fosca i hi ha racons que donen sensació d'inseguretat. Abans el passatge d'entrada es tancava per seguretat a la nit, ara ja no.

Els **Jardins d'Antoni Puigvert** es valoren positivament perquè és un espai obert i valoren favorablement que es quedi obert a la nit, perquè així es diversifiquen els usos i dona resposta a la diversitat horaris que tenen les persones. En l'actualitat la part de les escales és utilitzada per skaters de diferents llocs de la ciutat. Les dones també diuen que els utilitzen joves de l'institut durant el dia, i que a l'estiu es fa "botellón" i que això ha comportat la protesta del veïnat. Els bancs també són utilitzats per dormir per algunes persones. Com a millora, proposen que es millori l'estètica d'un dels murs dels jardins.

També les dones apunten que el passatge d'accés al Jardí Puigvert és fosc i dona percepció d'inseguretat, sobretot a la nit. "[Només hi passo] de dia i si no hi ha grups de gent".

Aquest no és l'únic passatge del barri, n'existeixen més i els agrada, pels arbres i les cases baixes. "A mi m'encanten els passatges! Aquells que hi ha a Aragó, València, el passatge Méndez Vigo". Tot i que algunes dones a la nit els perceben més insegurs "Jo no surto de nit, però si és fosc o tal, en comptes de pujar per Grassot, per exemple, aniré a pujar per Indústria que és més ample i hi ha més llum". Altres passatges també tenen alguns conflictes com una discoteca.

El **Passeig de Sant Joan** és un espai públic i de relació valorat molt positivament per les dones. És un espai representatiu del barri, és com el "carrer major", és un espai verd, fresc a l'estiu que connecta amb molts llocs, amb molta vitalitat, la gent hi va a fer esport i a córrer. També té espais infantils per nens i nenes, espai de passeig per als gossos, espai de petanca molt utilitzada, hi passa la ruta d'Hermes i es fan moltes fires durant l'any. Les dones comenten que és un espai amb molts usos perquè hi ha pocs espais al barri, i per tant, cal tenir cura del manteniment per tal que conservi el bon estat. Per exemple, plantegen que l'espai infantil ja necessita una millora

En el procés es parla de que el Mercat provisional de l'Abaceria es traslladarà al Passeig durant les obres de rehabilitació del mercat. Tot i que consideren que la renovació del mercat és imprescindible, tenen la preocupació que el mercat provisional redueixi les activitats que es duen a terme al passeig.

Un altre element que ressalten és la il·luminació del passeig. La Plaça Mossèn Cinto Verdaguer està poc il·luminada, però la il·luminació del passeig de nit està bé. Algunes diuen que la llum hauria de ser més blanca. La llum groga és més esmorteïda i l'alçada treu intensitat. El trànsit dels dos cantons del passeig els hi dóna seguretat i es comenta que hi ha gent fins tard a la nit, per exemple, fins les 2 de la matinada encara es troben amb persones passejant els gossos.

Travessera de Gràcia és una arteria de trànsit i un eix comercial. Les dones comenten que hi ha un debat en l'actualitat sobre la possibilitat que sigui peatonal. De fet, hi ha dies que tanquen el trànsit. El tram de Travessera de Gràcia **després de Sardenya** es considera un espai insegur fins al carrer Cartegena pel solar abandonat de les antigues casernes, amb poca activitat i poca il·luminació a la nit. Hi ha un espai

buit interior entre les escoles. S'havia de fer un poliesportiu que ha quedat aturat. Les dones plantegen que s'hauria de treure el mur i dignificar aquest espai.

El **Carrer Pi i Maragall** és molt ample i té molt comerç però hi ha molt poc trànsit. Es considera que no està prou aprofitat. Podria ser la continuació del Passeig de Sant Joan fins al Parc de les Aigües, amb més espais per les persones, modificació dels aparcaments en bateria perquè en l'actualitat els cotxes ocupen molt espai, amb més espais verds, més espai d'estar, etc.

La **Plaça Joanic** les dones participants només la fan servir de passada perquè no van amb nens i nenes. Consideren que hi ha conflictes d'interessos entre la pilota de les criatures i la gent gran, no hi ha masses arbres i els que hi ha no agraden. Cal arbres grans i amb un bon fullatge per fer ombra a l'estiu. L'entrada del pàrquing no els hi agrada perquè queda com al mig. Consideren que caldria revitalitzar la plaça.

El **Carrer Escorial** és un carrer amb molta vida i amb molts comerços, que fins i tot els hi agrada per passejar.

A part dels espais públics específics que ja s'han anomenat, les dones participants plantegen elements addicionals que condicionen la vida quotidiana al barri.

- **Banyos públics:** No hi ha lavabos, i quan en posen són dels portàtils. Però consideren que ha d'haver lavabos permanents amb neteja automàtica. Caldria adaptar diferents models segons on s'instal·len (carrer, plaça, barri). També es planteja subvencionar els bars per que facin lliures els seus lavabos, no només per a clients.
- **Materials a l'espai públic:** proposen que es facin servir materials més naturals a l'espai públic, com per exemple escorça enlloc de gespa (que no és apte pel nostre clima); hi ha unes canyes a la part superior del passeig que els agraden.
- **Espais de la memòria i representativitat:** per una banda, les dones reivindiquen que no hi ha carrers ni espais que recordin les aportacions de les dones a l'espai públic. Només hi ha "homes il·lustres" a les estàtues del passeig de Sant Joan. Proposen canviar els noms d'alguns carrers, com per exemple que Pi i Maragall passés a ser Frederica Montseny. També parlen de que l'espai públic del barri no recull la memòria del que hi hagut o passat, com per exemple que entre el carrer Còrsega i Indústria hi havia un estany.
- **Convivència amb els gossos:** aquest és un debat recurrent, es parla que no es permeten gossos sense lligar, però la gent els porta solts igualment i malmeten els jardins. Es planteja el fet de sancionar a amos dels gossos, també fer més pedagogia i campanyes d'educació cívica des de l'Ajuntament.
- **Contaminació acústica:** es queixen del soroll que fan les motos i de la seva contribució a la contaminació acústica. Proposen que caldria imposar sancions econòmiques

EQUIPAMENTS I SERVEIS

Equipaments a la Sedeta: les dones participants valoren molt positivament aquest equipament que acull un centre cívic, escola, institut, bucs d'assaig, etc. Se'n fan molts usos i moltes activitats, però remarquen que els espais són reduïts. També remarquen que l'estructura industrial de l'edifici rehabilitat té els sostres molt alts i hi ha una climatització difícil; li falta manteniment. Falten serveis per canviar-se per a les activitats esportives. No hi ha suficients lavabos ni canviadors.

L'Escola de la Sedeta abans tenia molt mala fama. La gent no s'inscrivía a aquesta escola. Comenten que és una escola amb molta diversitat d'origen, més que en altres escoles del districte i això no sempre ha ajudat a la integració. Les dones diuen que al barri hi ha escoles de primera i escoles de segona, i això no hauria de ser així. Alhora comenten que el districte de Gràcia és un barri amb molt pocs ajuts de beques de menjador, mentre que el pressupost més gran de Gràcia se l'emporta la Festa Major. Per tant, pensen que s'haurien de revisar les prioritats.

Comerços de proximitat:

- **Zona del Camp d'en Grassot:** No hi ha molts comerços a Roger de Flor, Indústria, Nàpols. Però St. Antoni Mª Claret és un carrer amb molts comerços. Les botigues donen vida. Hi ha comerç de proximitat. Molts bars, molts súpers... però també hi ha frescos, com la peixateria del barri que és de proximitat.
- **Zona de Joanic:** comerços de proximitat i del barri, per trobar productes quotidians, portats majoritàriament per dones.

L'Espai d'intercanvi de llibres a la Font de la Caputxeta (entre Còrsega i Rosselló) també es valora com un element positiu, que funciona des de fa molt de temps; és un espai on la gent del barri deixa i agafa llibres usats.

La **Caserna Guàrdia Civil** és un equipament que no els agrada de tenir a prop, no només pel seu significat sinó també perquè afecta el seu entorn (per exemple els agents van uniformats amb la pistola als bars del seu entorn). La gent no freqüenta aquella vorera, perquè intimida. Pensen que caldria poder utilitzar aquest equipament per a serveis públics.

En aquest apartat també es parla dels contenidors de reciclatge, que n'hi ha molts i són accessibles, però a vegades la gent gran troba dificultats per pujar els carrers a llençar la brossa. També consideren que cal continuar fent pedagogia. Els camions de la brossa fan molt soroll.

També parlen de la manca de cura col·lectiu dels espais col·lectius. Si no poses sancions sembla que la gent no reacciona.

MOBILITAT EN EL TEMPS O EN L'ESPAI

Transport Públic:

Les dones participants fan una valoració positiva en general del transport públic del barri. "Hi ha una bona xarxa de busos, un bon servei. I el metro també. Estem ben comunicats".

La xarxa d'autobusos és molt àmplia, i sobretot valoren els busos que passen pel carrer Sant Antoni Maria Claret i el Passeig de Sant Joan i el carrer Indústria. Els busos 116 i 114 van molt bé per poder connectar els barris que tenen una topografia molt abrupta i que acosten usos quotidians. Però s'hauria d'augmentar la freqüència de pas i fer altres recorreguts, sobretot cap a La Salut. Els caps de setmana hi ha poca freqüència de pas dels autobusos. Consideren que hauria d'haver un millor servei de transport per arribar a l'Hospital de Sant Pau. A més no totes les parades d'autobús estan ben condicionades (si plou et mulles) perquè no totes tenen marquesina.

Convivència amb la bicicleta:

Parlen dels problemes de convivència per exemple al Passeig de Sant Joan, perquè encara passen bicis pel mig tot i haver carril bici als costats. Però valoren com a mesura molt positiva que es treies el carril bici del passeig Sant Joan, ja que va incrementar la percepció de seguretat de qui camina.

El carril de doble sentit de travessera de Gràcia dona molta percepció d'inseguretat en tot el seu recorregut cap al barri i fins a Sant Pau, a l'hora de creuar.

Es proposa fer seguiment a les bicis perquè no utilitzin l'interior del passeig. Matricular les bicis seria una mesura per identificar els propietaris en cas d'incidents.

Topografia del barri: el barri té pujades que dificulten l'ús, per exemple el carrer Escorial o Pi i Maragall són eixos importants que tenen desnivells importants. Calen més espais per descansar, com per exemple bancs.

HABITATGE I ENTORN

Tipologies d'Habitatges: diversitat d'habitatges al Camp d'en Grassot i a Gràcia Nova, preus cars i inaccessibles, com a tota Barcelona. "És difícil trobar un pis gran al barri, cada vegada els fan més petits." Hi ha excés d'habitatges turístics, de comerços de restauració i de serveis per a turistes (com bugaderies, súpers, etc.).

Habitatges d'alta ocupació: alta ocupació d'habitatges, sobretot a la part de Gràcia Nova per immigració, degut a l'alt preu del lloguer.

"A Gràcia, estem parlant de 1000 euros [de lloguer], el que passa que s'hi fica molta gent."

"Ara li deia a ella, en aquest barri sembla que sigui de gent bastant benestant, però hi ha gent que viu amb 2 i 3 famílies en un mateix pis aquí eh... els lloguers són molt cars i hi ha molta immigració. Hi ha molts usuaris de Serveis Socials [a Camp del Grassot]"

SEGURETAT I AUTONOMIA

Espai d'accés a l'interior de la Sedeta: Entrada fosca. Abans la rampa no hi era i la gent queia. "Jo sempre vaig per aquí per no pujar escales".

Edifici Escorial de Mackay-Martorell-Bohigas: inseguretat per la zona que dona al carrer Escorial per què hi ha un mur i unes palmeres que impedeixen la visibilitat, genera espais foscos. Els espais comuns estan enreixats, no dona activitat al carrer.

Il·luminació blanca de Leds: a algunes els agrada més que no pas la llum groga del passeig de Sant Joan.

PROPOSTES BARRI DEL CAMP D'EN GRASSOT I GRÀCIA NOVA

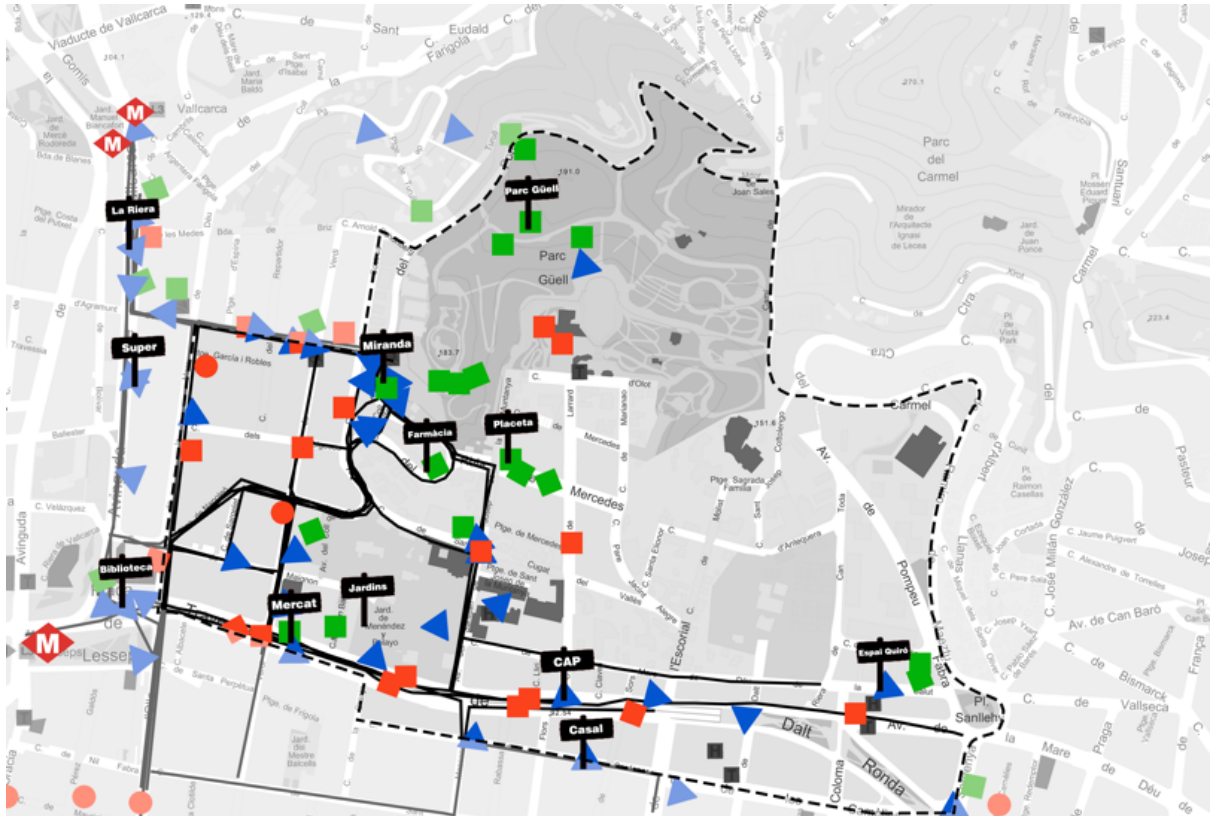
ESPAI PÚBLIC I DE RELACIÓ	Plaça de la Sedeta: - Ampliar l'accés als lavabos, instal·lant nous o ampliant els del centre cívic. Jardins d'Antoni Puigvert: - Millorar l'estètica de la part on hi ha el mur. - Mantenir els jardins oberts a les nits Mercat provisional de l'Abaceria: - Vetllar perquè la instal·lació del mercat provisional no redueixi les activitats que es donen en l'actualitat al passeig Lavabos públics als espais públics: - Incrementar el nombre de lavabos públics, adaptant diferents models segons on s'instal·len, carrer plaça, ciutat. També es podria subvencionar els bars per que facin lliures els seus lavabos, no només per a clients. Recuperar i visibilitzar espais històrics i que mantinguin la memòria del barri Materials a l'espai públic: utilitzar materials més naturals a l'espai públic, com l'escorça o les canyes. Travessera de Gràcia després de Sardenya: resoldre l'ús de l'espai on hi havia les casernes, ja sigui per reactivar la transformació en un poliesportiu o un altre servei per a la ciutadania que cobreixi les mancances del barri. O bé condicionar el solar perquè no es percebi com a insegur (treure el mur, manteniment del solar) Carrer Pi i Maragall: podria ser la continuació del Passeig de Sant Joan fins al Parc de les Aigües, amb més espais per les persones, modificació dels aparcaments en bateria perquè ocupen molt espai, més verd, més espai d'estar, etc. Incrementar els noms de dones tant a carrers com a altres elements de representativitat a l'espai públic. Plaça Joanic: - Repensar la plaça per tal que es resolguin els conflictes d'interessos entre la pilota de les criatures i la gent gran, i sigui una plaça més vital i amb més usos. Convivència amb els gossos: - Incrementar les campanyes d'educació cívica des de l'Ajuntament i implementar sancions aquelles persones amb gossos que no respecten normes. Implementar la normativa que controla la contaminació acústica de les motos
EQUIPAMENTS I SERVEIS	Equipaments la Sedeta: incrementar el nombre de lavabos i canviadors Promocionar el comerç existent de proximitat i donar facilitats per obrir nous establiments de proximitat.
MOBILITAT EN ESPAI I TEMPS	Transport Públic: - Incrementar la freqüència dels autobusos, sobretot dels busos de barri 116/114 i els caps de setmana i condicionar totes les parets per tal que totes tinguin marquesina. - Millorar la connexió en autobús amb l'Hospital de Sant Pau. Convivència amb la bicicleta:

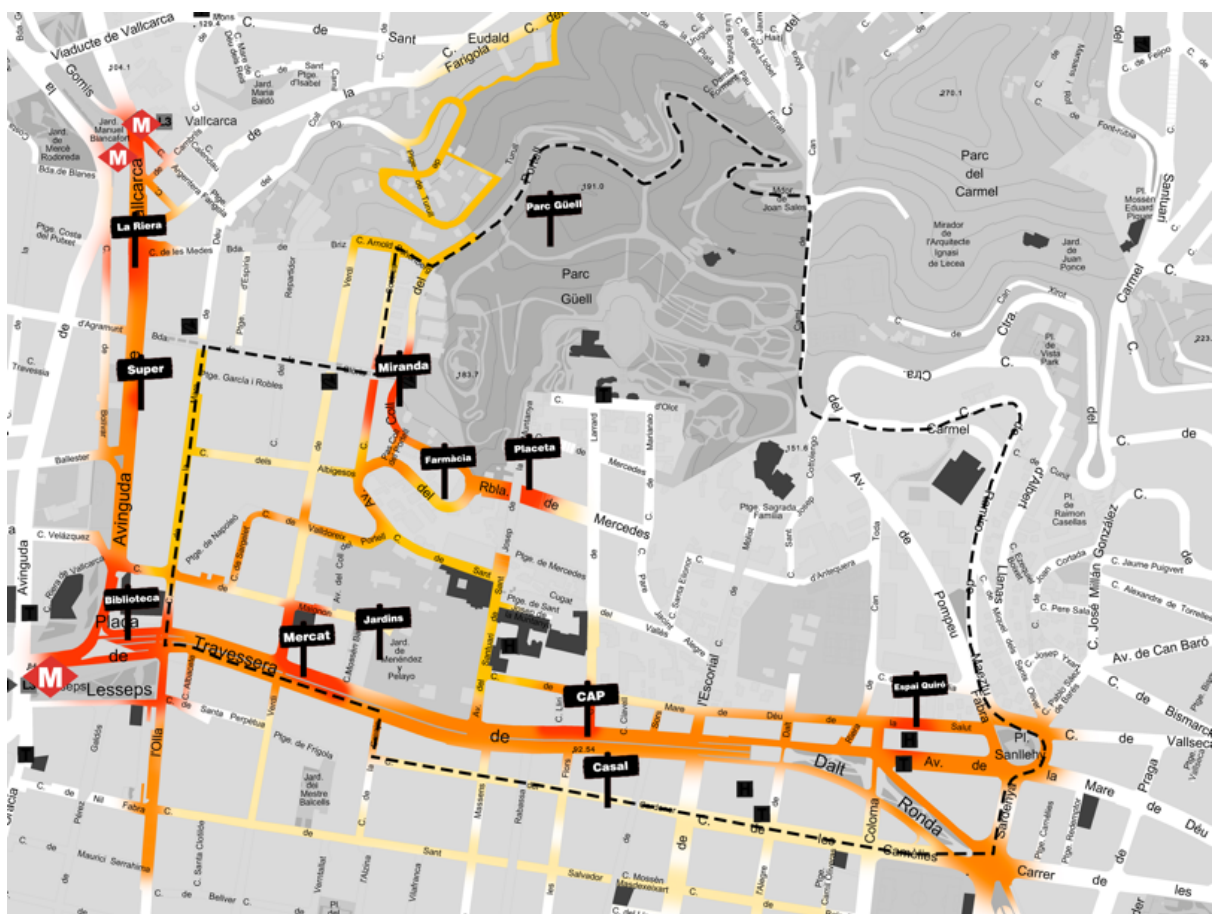
PROPOSTES BARRI DEL CAMP D'EN GRASSOT I GRÀCIA NOVA	
	- Resoldre els conflictes en els carrers on hi ha doble sentit de carril bici. Topografia del barri: Bancs: - Incrementar la ubicació de bancs per al descans en tot el barri, per exemple, al Carrer Escorial
HABITATGE	Frenar l'increment d'habitatges turístics, de comerços de restauració i de serveis per a turistes
SEGURETAT I AUTONOMIA	Plaça de la Sedeta: - Millorar la il·luminació de l'entrada C/Sicília, eliminant espais foscos i racons que donen sensació d'inseguretat. Jardins d'Antoni Puigvert: - Millorar la il·luminació del Passatge d'accés al Jardí Puigvert i eliminar elements que puguin crear percepció d'inseguretat Passeig de Sant Joan: - Millorar la il·luminació de la Plaça Mossèn Cinto Verdager - Substituir la llum groga per llum blanca que permet més visibilitat i dona més percepció de seguretat Travessera de Gràcia després de Sardenya: canviar l'ús del solar per revitalitzar-lo, o bé, canviar el mur per tal que no sigui una barrera visual i fer manteniment del solar. Edifici Escorial de Mackay-Martorell-Bohigas: resoldre la visibilitat i eliminar els espais foscos que es creen pel mur i les palmeres. Il·luminació blanca

LA SALUT

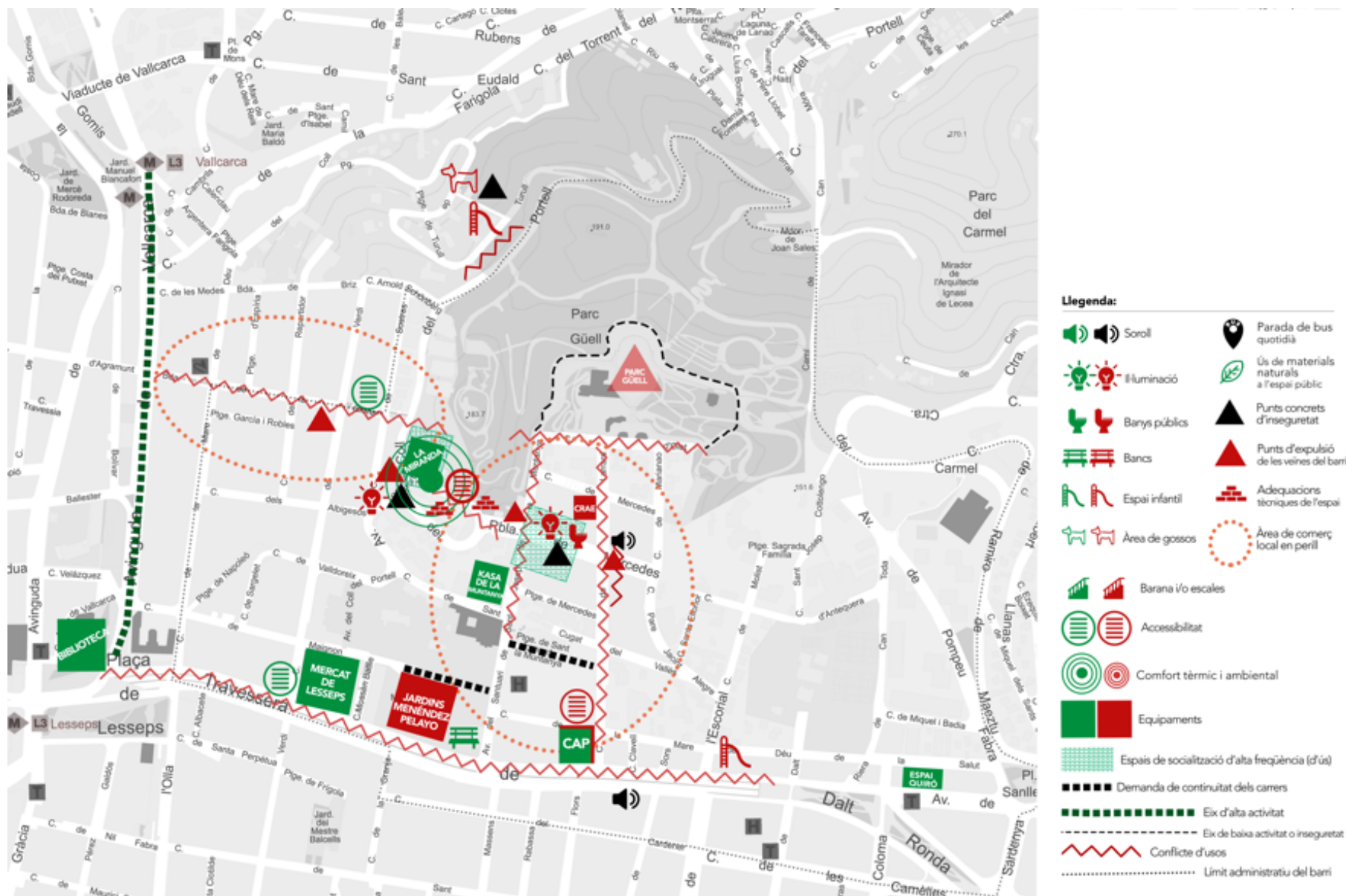
Xarxes Quotidianes de La Salut

En el barri de La Salut, hi van participar sobretot dones de la part oest del barri. Per això, els mapes mostren com les activitats quotidianes de les dones participants es centren en la part Oest i sud-oest del barri. Les dones participants fan ús de serveis i equipaments en la zona on es troba La Miranda, tocant amb la part sud-oest del Parc Güell. També hi ha una concentració de serveis i activitats sobre Travessera de Dalt, i Av. Vallcarca. Com veurem en la part de diagnosi, tant al barri de la Salut com al Coll, els desnivells del barri i l'accessibilitat condicionen fortament la vida quotidiana de les dones.

Mapa diagnòstic de La Salut

ESPAI PÚBLIC I DE RELACIÓ

Les dones del barri de la Salut, quan fan una valoració general dels espais públics i de relació del barri assenyalen la falta d'espais de trobada. No hi ha places on la gent es trobi, on les criatures puguin jugar, etc. Això és degut en part a la forma del barri amb molts desnivells. Hi ha 3 barris dins de la Salut que tenen dificultats per comunicar-se físicament. Alhora tenen la sensació que és un barri dormitori, on la gent no desenvolupa la seva vida. En aquest barri també les dones assenyalen que no hi ha lavabos públics.

La **Rambla Mercedes** és un espai acotat on es realitzen les festes del barri i altres activitats que necessitin d'un espai públic una mica ampli. És la plaça del barri, de la part del barri de la Miranda. El grup d'habitatge del barri es reuneix en aquest espai perquè és un espai on pots seure a terra un grup de persones. Per tant, les dones el valoren com un espai representatiu de trobada.

El **Carrer Larrard** funciona de camí pels turistes per anar al Parc Güell. Abans era un carrer comercial, on hi havia una carnisseria, farmàcia etc. I ara hi ha botigues pel turisme, que han eliminat les botigues de barri. És un carrer amb una bona secció, més pla, amb vorera, bancs, arbres, etc. En aquest carrer es valora com a desfavorable en relació al turisme també, els conflictes amb els taxistes, que no tenen parada en aquesta pujada al parc Güell i no paren de donar voltes, provocant molt soroll, molta contaminació i molt trànsit. També es comenta que el camió de les escombraries passa a qualsevol hora del dia amb les molèsties que genera.

La **Baixada de la Glòria** és també un camí pels turistes per anar al Parc Güell, li passa el mateix que a Larrard, però té escales mecàniques per pujar i baixar.

El **Carrer de Sant Josep de la Muntanya**, també és camí de pujada pels turistes del Parc Güell

Jardins Menéndez Pelayo: les dones participants expliquen que el veïnat està molt enfadat perquè no han fet el projecte que van pactar. Hi ha un aparcament soterrat, jardins sense sorra. És com una gran

rampa amb diverses activitats. A la part més alta i més àmplia hi ha les petanques, la federació, amb un petit espai i tot.

Els **Jardins de la Font del Carbó**, situats al final de la Rambla Mercedes, és un espai de relació i un parc pel barri. Està fet el projecte pel mandat anterior i ara els jardins estan destrossats.

Al parlar del **Parc Güell**, les dones comenten que era “el nostre punt encantador del barri i ara és la nostra perdició”; ha trencat la dinàmica de l’ús veïnal que es feia del parc. La massificació turística del parc ha provocat un gran canvi al barri, la gent del barri ja no va al parc Güell més turístic, consideren que l’han perdut. Ara la gent del barri va al bosc, però com que no el cuiden està molt més deteriorat. La part de la Font de Sant Salvador, espai idoni per passejar els gossos, els gossos estan sense lligar, són gossos grossos, n’hi ha molts i fan por a altres usuàries. Per exemple, les criatures no els agrada anar a aquesta part perquè hi ha molts gossos. Al parc hi ha pocs espais per anar amb nens i nenes, on hi hagi jocs infantils.

La **Travessera de Dalt** la consideren una via de comunicació pel barri ja que hi passen els busos i el metro. Però és com una frontera, una barrera molt desagradable, zona hostil, fa mala olor, hi ha contaminació, és estressant, hi ha molt soroll, és un lloc de pas. Critiquen la reforma va ser molt costosa i que no hi van posar un carril bici. Valoren positivament que hi ha bancs per seure, però l’espai infantil està massificat per la falta d’espais que hi ha a tots els barris. L’espai comercial no el consideren agradable per anar a comprar

A l’**encreuament de Larrard amb Mare de Déu de la Salut**, hi ha un canvi de secció de vorera, passa d’una vorera ampla a una estreta amb un equipament construït fa relativament poc. Consideren que l’encreuament és perillós, s’han col·locat baranes per impedir el pas continu de les persones, prioritant el gir dels cotxes. Altres ampliacions de voreres han servit d’aparcament.

EQUIPAMENTS I SERVEIS

La Miranda és l’Espai de referència per totes les dones participants com a espai de trobada, per compartir, per conèixer gent, per fer activitats, per sentir-te part d’alguna cosa, com a espai d’acollida quan arribes a Barcelona. “La Miranda m’ha fet sentir del barri”. És un punt intergeneracional, molt important per enriquir les mirades

La Miranda ajunta dues vessants: vessant de barri i associació cultural. En aquesta línia, fa feina de barri i alhora, es consolida com a punt de trobada entre gent molt diferent per interès cultural, que arriba a gent del barri i de fora.

És un lloc d'anclatge, de compartir i conèixer gent. Sobretot si vens de fora ha sigut el punt clau de sentir-se de Barcelona per l'acompanyament social i participatiu.

La Miranda visibilitza la vida i consciència de barri, ja que com que el barri té una orografia que no permet generar espais de socialització, genera la imatge de barri dormitori, i el fet de tenir un punt de trobada i relació fa sentir a les persones que hi participen consciència de barri i no haver de anar a buscar l'activitat social als barris del costat, els quals estan dotats d'activitat a cada cantonada i amb facilitat de mobilitat a pràcticament tot el barri.

Té un encant a nivell d'espai i activitats, però és molt difícil que la gent tingui continuïtat en vincular-s'hi i implicar-s'hi. La gent fan l'activitat participativa activa fora del barri, i és aquest el motiu el que genera que es consideri un barri dormitori. Encara que costi arribar, té unes vistes privilegiades i d'ambient pur.

Les escales de davant la Miranda estan molt fosques a la nit i fa por passar-hi

Les dones també parlen de l'**Espai Quiró** com espai de participació comunitària de l'altre part de la Salut.

El **CAP Larrard** té bon servei, tot i que consideren que com a equipament és molt tancat en si mateix, només està obert cap a Travessera. Ara també hi acull el CUAP

El **Mercat de Lesseps** és també un espai de socialització i de trobada del barri. Es fan activitats per dinamitzar la vida del barri. Hi ha molt dinamisme, concursos, premis, etc. Compta amb un espai de joc per a la canalla, un supermercat al primer pis. Tot i això hi ha que diu que és més car que un supermercat, i també hi ha parades que estan tancant. Es valora com a positiu que està situat en un punt que permet una fàcil accessibilitat per la gent amb dificultats de moviment perquè està a prop de travessera.

El **CRAE** és un equipament de ciutat/territori que acull a menors sense tutela. Es va ubicar al barri i ampliar amb el tancament del que hi havia a Vallvidrera. Hi ha hagut conflictes al barri per diversitat de mirades sobre aquests menors, joves estigmatitzats. Les entitats del barri volen treballar el tema però no les deixen.

La **Kasa de la Muntanya** és la casa de la família Güell okupada des de fa 30 o 40 anys. Hi ha una gran comunitat que funciona i que fa activitats obertes al barri. Té molta relació amb el barri, tot i que hi ha gent que es queixa per les molèsties de les festes. És una casa històrica reconeguda internacionalment. Ara està en perill de desnonament després de tant de temps.

Per últim, es parla del **comerç de proximitat** ha anat desapareixent i el comerç s'ha especialitzat pel **turisme** en les principals pujades de turisme al Parc Güell, oblidant les necessitats de la gent del barri. La gent ja no pot comprar al barri, es pot baixar cap a Travessera de Dalt, però és molt desagradable.

MOBILITAT EN EL TEMPS I EN L'ESPAI

En quan a la **mobilitat a peu**, les dones participants consideren que les voreres del barri estan en mal estat de manteniment; la gent gran hi ensopega. S'ha demanat que s'arreglin i que es fes plataforma única, però l'inconvenient seria la invasió de la vorera pels cotxes.

També hi ha una falta de continuïtat en la trama de carrers. Hi ha molts carrers que no tenen sortida o continuïtat amb la resta dels carrers, s'ha de baixar i tornar a pujar per poder anar d'un punt a un altre del barri. En concret, es parla de la falta de continuïtat al carrer Sant Josep de la Muntanya, quan s'havia fet un tracte per obrir un pas peatonal.

En quant al **transport públic**, les dones parlen de la línia 9 de metro, i critiquen que les obres no s'acaben mai i la mala utilització dels recursos públics. L'AA.VV. del carrer de Sant Josep va fer una queixa formal a l'ajuntament respecte la línia 9 i va demanar ampliar el bus de barri.

Les dones valoren molt positivament el bus de barri 116. Tot i que consideren que s'hauria d'augmentar la freqüència i que circulés fins a les 22h, i s'ampliés l'horari als caps de setmana.

HABITATGE I ENTORN

Un dels problemes que les dones participants identifiquen són els enderrocs que hi ha al barri per construir pisos més cars i la gentrificació. Parlen de l'**Enderroc del Convent del carrer Coll del Portell** per construir habitatges de luxe. El procés va ser molt ràpid i no es va poder actuar com a veïnat per reclamar aquest patrimoni del barri. No deixa de ser una paradoxa dels problemes més greus i visibles dels barris d'aquesta zona, la pressió urbanística i turistificació (o elitització). Com un edifici que s'ha construït a partir de donacions de ciutadans per creença catòlica, ara es pot convertir en construcció privada de luxe tant d'esquenes a les necessitats del barri i de les veïnes, generant una tipologia d'edificació tant diferent. Aquest fet genera malestar general. Temen que, a més, tapi les vistes.

A la **baixada de Santa Glòria** també s'enderroquen cases per construir pisos més cars, el que confirma la gran pressió immobiliària.

També parlen dels **Blokes Fantasma**, uns blocs d'habitatge okupats des dels anys 80 quan la constructora va desaparèixer sense acabar les obres. Des del Parc Güell es veu el lema "Okupa y Resiste". No fan moltes activitats al barri, és només habitatge.

La **Casa Fantasma de la Muntanya**, és un habitatge escarabat a la muntanya, construït a principis del segle XX. Hi ha Falta de manteniment i molt deteriorat. Hi ha una part on hi viuen perquè es veu des de fora.

Altres temes que sorgeixen són

- Dalt de tot de Sant Josep de la Muntanya hi ha una casa que es convertirà en un espai d'informació. Pla estratègic del Parc Güell. Falta concretar els usos que tindrà.
- La tipologia d'edificis que hi havia al barri eren torres o cases aïllades per a la burgesia que pujava del centre de Barcelona. Mica en mica, s'han anat substituint per edificis d'habitatges de 3 a 4 plantes.
- El Habitatges a Travessera més barats, però amb més molèsties

SEGURETAT I AUTONOMIA

En quan a la percepció de Seguretat al barri, les dones diu que per la nit el barri és tranquil, hi ha dones que no s'han sentit insegures al barri. El barri no té molta activitat de bars, la gent que hi ha al carrer és gent que va cap a casa seva. Travessera està més desolada, però no insegura perquè hi ha trànsit i botigues que tanquen fins a les 21h

Hi ha zones que no estan ben il·luminades i són fosques. Justament, les escales de davant de la Miranda, on hi ha les obres, sí que es perceben insegures. També els carrers poc il·luminats, són especialment escales i carrers costeruts.

A les escales de la Rambla Mercedes hi ha manca d'il·luminació als tres trams. La pedra gastada, que rellisca, cal fer-la rugosa. Rellisquen molt, sobretot quan plou són com rampes i hi ha gent que cau. També cal netejar cada tant perquè són un lloc on majoritàriament hi fan pipí els homes. Hi ha un espai que queda amagat.

PARTICIPACIÓ INDIVIDUAL I COL·LECTIVA

Les dones participants diuen que la Salut és un barri dormitori i això fa que la gent participi fora del barri de la Salut. Consideren que falta pressió veïnal per generar més pressió pels canvis.

El Col·lectiu de dones de la Miranda, Mirandona comenta que els costa molt que les activitats funcionin i que la gent s'apunti als tallers. Però valoren molt positivament com aquest projecte del recorregut ha servir com a espai de trobada entre diverses dones.

Proposen que per arribar a la Miranda s'hi posés algun transport públic que vingués de la banda contrària a Lesseps.

PROPOSTES BARRI DE LA SALUT

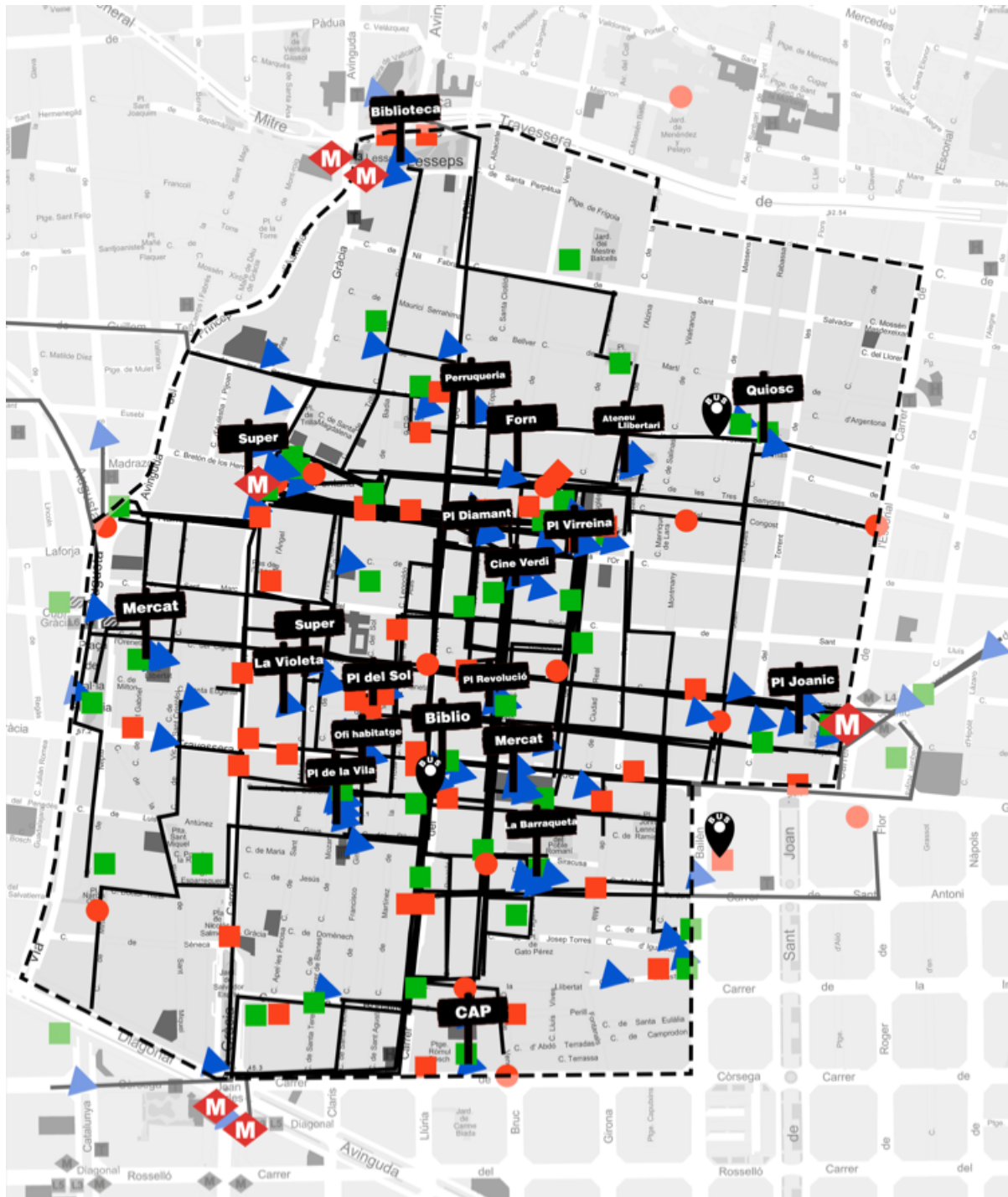
ESPAI PÚBLIC I DE RELACIÓ	Reserva de solars per a ús comunitari. Creació d'espais de trobada i de relació: no hi ha places on la gent es trobi, on les criatures puguin jugar, etc. Rambla Mercedes: És "la plaça" del barri, de la part del barri de la Miranda. És un espai-plaça trencada amb trossets i desarticulada sense qualitat espacial. Estaria bé donar-li un plus de representativitat o revalorarització a l'espai, dient-li plaça, apropiant-se-la des de les veïnes, generant activitats pròpies. Carrer Larrard, Baixada de la Glòria i Sant Josep de la Muntanya: - Cal controlar la circulació dels taxis al carrer Larrard ja que molesta molt a les veïnes i provoquen que no s'utilitzi aquesta zona. - Pla de xoc contundent de protecció del barri, amb l'objectiu de controlar l'ofensiva turística i fer les ciutats per ser més vivibles per les veïnes. Jardins Menéndez y Pelayo: - Contemplar la reforma dels jardins per tal que reflecteixi el pacte que es va fer amb el veïnat, no siguin només una gran rampa amb diverses activitats. - Obrir la continuïtat de pas del carrer Jardins de la Font del Carbó: - Incrementar el manteniment dels jardins i dignificar aquest espai com a espai verd. Parc Güell: - Manteniment de la part del bosc que en l'actualitat és la part més utilitzada per la gent del barri - Incrementar els espais de joc infantils - Resoldre el conflicte entre espai infantils i espais per a gossos. Lavabos públics: - Incrementar l'accés als lavabos públics al barri Encreuament de Larrard amb Mare de Déu de la Salut: - Invertir la prioritat, per prioritzar el pas de vianants envers els cotxes, tot reduint la perillositat de l'encreuament
EQUIPAMENTS I SERVEIS	Equipaments i serveis del barri - Donar suport a la creació d'espais de trobada i equipaments actius al barri, com Les Microtrobades, iniciativa en la que joves i gent de la tercera edat es puguin trobar. - Mapeig del barri d'equipaments i espais de relació i trobada. - Kasa nostra ha de ser un espai de trobada real i que funcioni com a equipament per les veïnes Carrer Larrard, Baixada de la Glòria i Sant Josep de la Muntanya: - Controlar els comerços que es col·loquen al carrer Larrard ja que cada vegada hi ha menys comerç local i ara són la majoria d'ús turístics. - Mantenir els pocs comerços locals i de proximitat que queden, i sobretot, congelar llicències i no donar-ne més. CRAE - Projectes de cohesió social, a nivell de conscienciació i per trencar estigmes, per tal de generar sinèrgies entre les veïnes i els usuaris del CRAE.

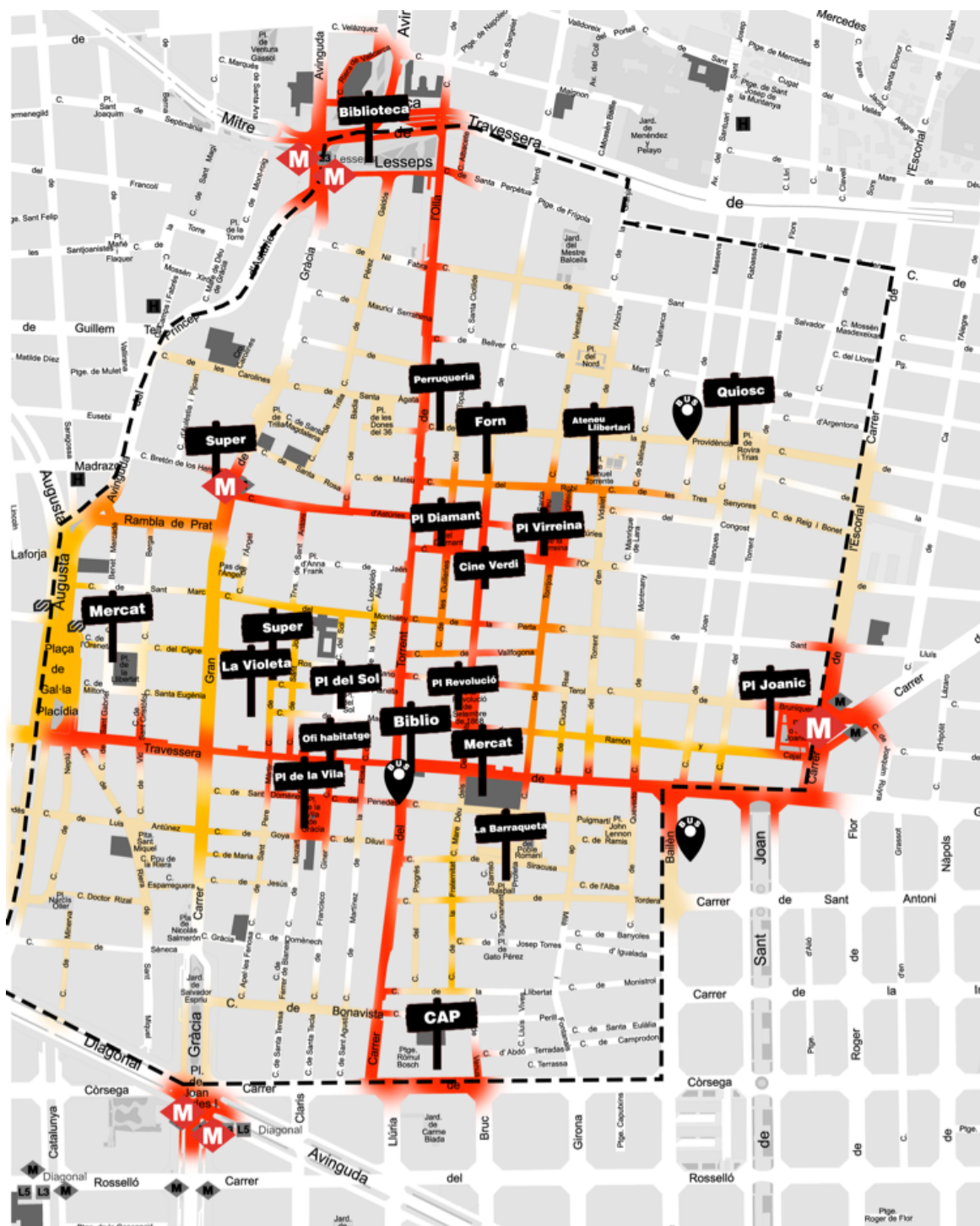
PROPOSTES BARRI DE LA SALUT	
MOBILITAT EN ESPAI I TEMPS	- Instal·lació d'escales mecàniques on les pujades tenen més del 10-15% de pendent - Millorar les voreres, més adaptades i més amples. Conflicte entre fer plataforma única però sense pivots, i sense que els cotxes se't mengin. Cal donar diferents solucions per a diferents problemàtiques, i no cal fer un pla general de la Salut, sinó que es pot fer trams diferents, punts diferents i resolucions diferents segons la necessitat. Ni els carrers cal que siguin simètrics. - Garantir la continuitat de determinats carrers que són culs de sac per tal que el barri s'aproximi i redueixi distància física - Bancs sobretot pel descans de la gent gran - Incorporar vegetació i espais verds als carrers del barri
HABITATGE	- Transparència sobre l'enderrocament del convent davant Miranda: facilitar l'accés a la informació sobre el projecte - Pla per frenar la pujada dels preus de l'habitatge i la pressió turística - Jornada des de Serveis Socials i Grup d'Habitatge de Salut, per tal de compartir estratègies
SEGURETAT I AUTONOMIA	- Millorar els materials i el manteniment de les voreres per evitar caigudes - Instal·lar baranes en aquells carres on hi ha desnivell i encara no s'ha fet per tal que els carrers no es percebin com a insegurs. - Desenvolupar estratègia de detectar els punts foscos del barri per tal de millorar la visibilitat. - Visibilitzar i organitzar els acompanyaments espontanis que ara es donen de veïnes amb veïnes.
PARTICIPACIÓ INDIVIDUAL I COL·LECTIVA	- Donar més veu i suport a les diferents associacions de veïns i veïnes, comerciants, etc. - Millorar la connexió en transport públic per arribar a la Miranda i la part est del barri - Facilitar la participació de mares en època de criança als espais de participació: revisar horaris, incloure espais de cures, revisar estratègies de participació.

VILA DE GRÀCIA

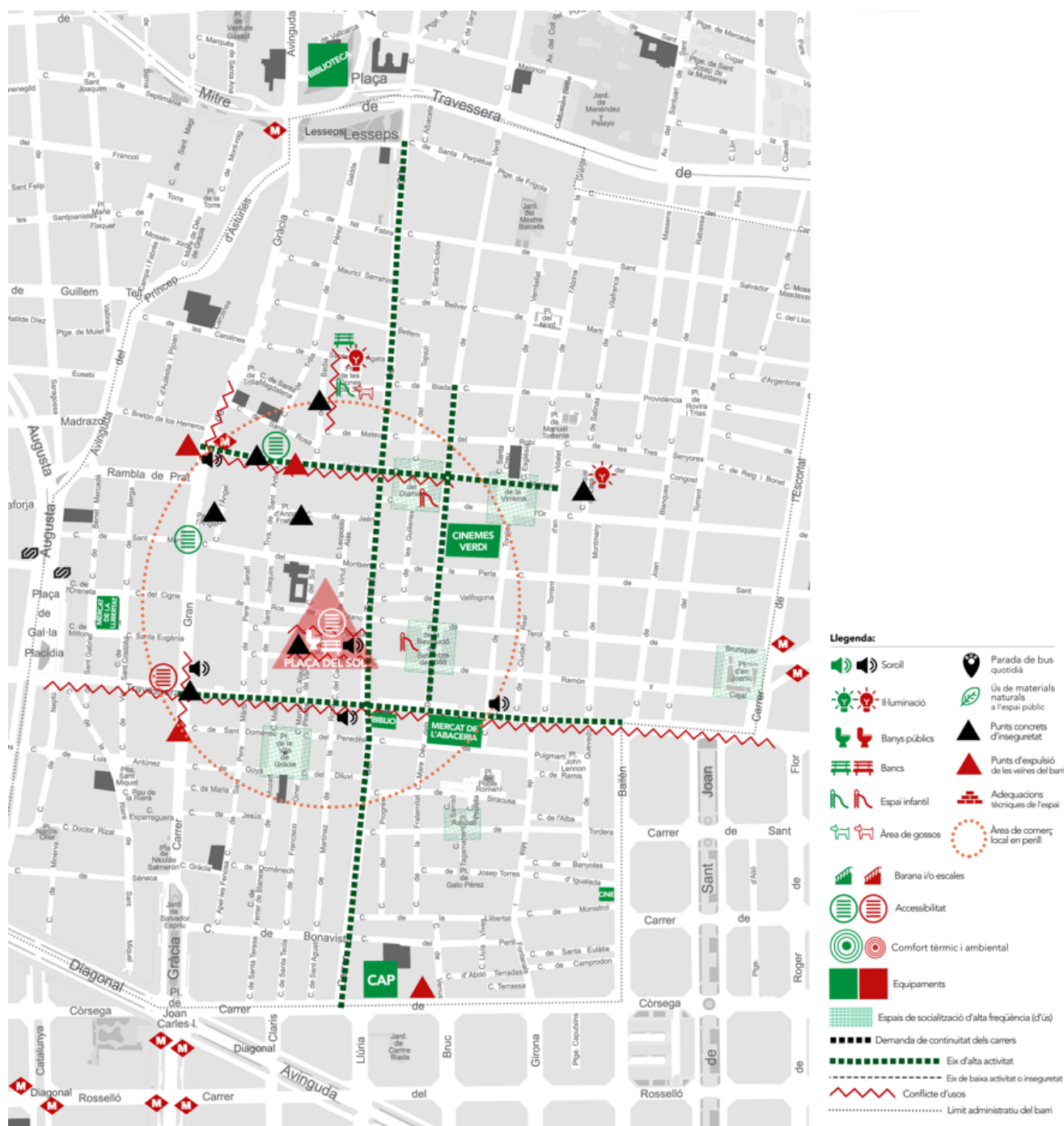
Xarxes Quotidianes de la Vila de Gràcia

En el cas de la Vila de Gràcia, les activitats quotidianes estan més repartides al llarg del barri, degut a l'alta concentració de serveis i equipaments que té aquest barri dins del districte. Però sí que es veu més concentració d'activitat en la part central de la Vila i sobretot als carrers peatonals: Astúries, Verdi, Torrijos, així com es marca un ús intens de les diferents places del barri. Com veurem en el diagnòstic, els eixos amb més transit rodat com Gran de Gràcia, Travessera de Gràcia o Torrent de l'Olla les dones en fan ús però són carrers que no consideren agradables per l'alt volum de cotxes, soroll i trànsit.

Mapa diagnòstic de la Vila de Gràcia

ESPAI PÚBLIC I DE RELACIÓ

Plaça del Sol:

És el punt de trobada de joves a nivell ciutat, per tant, no només és utilitzat per veïnes del barri sinó de gent de tot Barcelona. Aquest punt de trobada genera soroll a horaris nocturns i veïnes molt enfadades. No només les que hi viuen, sinó les que participen del barri que ja s'ha convertit en un espai que eviten.

És clarament la plaça amb més conflicte d'usos de tot el barri, i l'espai que genera més malestar entre les veïnes. S'hauria de reflexionar si la **plaça és per lleure o per viure-hi**, les dues opcions no semblen possible, com a mínim a les nits. Un risc important és que la gent deixi de viure-hi i es passi tota a pisos turístics. De moment, ja s'hi ha col·locat un hotel a la cantonada, el qual les veïnes consideren una ofensiva turística per l'espai.

Diferents estratègies periòdiques d'**urbanisme preventiu**. L'última, és la introducció de les jardineres, que s'han posat per dificultar que la gent segueixi als graons.

La seva configuració i les constants mesures de control de l'espai, **difículten l'accessibilitat**, ja que cal donar la volta per travessar-la amb mobilitat reduïda o diversitat funcional.

Les seves **condicions físiques la fan idònia per l'ús que se li fa**, ja que és l'única plaça plana, sense desnivell de la Vila de Gràcia, i a més, no es generen recorreguts centrals, de manera que se'ns planteja la distinció entre places d'estar i places de trànsit.

En la part de la plaça on hi ha el **pàrquing**, les dones no passen per aquest carreret que queda entre la infraestructura d'entrada al pàrquing, per la seva configuració incòmoda i els elements físics que condicionen l'ús que en fan. Incomoditat també a la configuració de la balla que dona a la plaça que no deixa seure còmodament.

Conflicte latent entre places i els joves. On establim el punt de trobada de la Vila, en un espai obert i de lliure entrada, que no ens obliguin a consumir? Només es contempla un tipus d'oci molt concret i específic.

Hi ha una estratègia de control que es permet el soroll fins més tard que a altres places, i per tant, les joves es senten més segures perquè saben que allà no multen, sinó que la policia hi és tant sols com a mesura dissuasiva. Això genera per una banda, més comoditat i tranquil·litat a les altres places, però per altra banda, que tant sols es multen les residents del barri, que són les qui no fan ús de Plaça del Sol.

Cal buscar a quins espais (places, parcs,...) de la ciutat no molestaria aquesta ocupació i socialització nocturna, i que es permetés estar allà sense penalitzacions, ni multes, ni obligatorietat de consumir o pagar entrada.

La **Plaça Lesseps** seria l'espai idoni per generar aquest espai de trobada, ja que no té gaires veïnes al voltant i és molt oberta per no generar molèsties el soroll. En inaugurar-se l'amfiteatre es va utilitzar amb aquest fi, fins que es va començar a controlar l'espai i multar a les usuàries. Ara està buit. A més, hi ha molta falta d'il·luminació a tot el perímetre de la plaça.

La **Plaça de les dones del 36** és el paradigma contrari a la Plaça del Sol, ja que s'inverteixen les franges horàries les quals estan actives, i l'activitat comercial del voltant. Es valora molt positivament l'espai infantil de la Plaça de les dones del 36, ja que dins la Vila els espais infantils són escassos. Es creu que les tanques de la plaça es van posar per donar més atractiu als pisos, en els anuncis de venda deia "amb jardí col·lectiu". Es valora molt positivament que les places no suposin una restricció d'usos o es tanquin per les nits.

La **Plaça John Lennon** es valora com un molt bon exemple de millora de l'espai públic, ja que abans d'estar reformada generava inseguretat, i ara en canvi, és una plaça concorreguda, que contempla diverses franges d'edat, i sense comerços gentrificadors.

La **Plaça d'Anna Frank**: moltes noies eviten passar perquè genera inseguretat per dos motius. En primer lloc, no hi ha activitat als voltants a les nits i s'hi acostuma a posar un grup de persones a les escales que obstrueixen el pas i s'acaba modificant la trajectòria. En segon lloc, al llarg del carrer s'ha convertit en un pàrquing privat de motos, el qual sumat a l'absència d'activitat als voltants, genera molt poca seguretat i nul·la visibilitat. S'ha de trobar un mecanisme per les motos aparcades a la vorera o en camins peatonals.

A la **Plaça de la Vila** hi ha conflicte entre les terrasses i la cultura popular, ja que és la plaça per excel·lència d'entitats de cultura popular com els castellers, els bastoners, diables o tabalers, i en canvi es troben que a on hauria de ser la plaça major de la Vila, està parcialment ocupada per terrasses les quals no els permeten assajar amb tranquil·litat i generen conflictes.

La **Plaça Joanic** és l'espai més obert, el qual permetria ser un punt d'encontre fantàstic perquè les molèsties a les veïnes serien escasses. Tot i així, els materials que configuren la plaça determinen molt els usos que en fem de cada una, ja que Joanic és paviment de terra i per tant, la gent no s'asseu directament a terra.

A **Plaça del Nord, Plaça Rovira, Plaça Raspall i Romaní** les veïnes es senten més còmodes i segures perquè són places més de barri i menys gentrificades. Són també les que tenen menys problemes de soroll a les nits.

També les dones parlen de la **representativitat de les dones** en els espais públics. Per exemple, la Plaça de les Dones del 36 va ser un nom reivindicat per un grup de dones i guanyat. Les filles del senyor Trilla, que es va posar el seu nom als carrers, es van haver d'inventar que eren santes per poder posar-hi el nom al carrer (Santa Àgata, Santa Magdalena i Santa Rosa). També es parla del cas de la Plaça Caterina Albert - Víctor Català com a manera de visibilitzar la situació que vivien les dones a la època. I per últim les dones expliquen que el Carrer Ramiro de Maeztu s'està intentant canviar el nom ja que era una figura franquista.

En el debat sobre espai públic també es parla de les **motocicletes**; ocupen menys espai físic que els cotxes, però més espai sonor. Generen inseguretat al carrer quan estan aparcades perquè tapen molta visibilitat. Les veïnes estan enfadades perquè és una privatització de l'espai públic en tota regla.

Per últim, com en la resta de barris, també sorgeix la importància de l'existència de lavabos públics. I es proposen possibles alternatives:

- Tots equipaments públics han de tenir un lavabo públic obert al barri. Podrien ser accessibles des de l'exterior per cobrir la franja horària de després de tancar
- Els bars i restaurants haurien de deixar entrar al seu bany, ja que d'aquesta manera cobriria la franja horària de quan els equipaments tanquen.
- Que se'n col·loquin a les places tot i que és molt difícil la situació perquè no hi ha prou espai. I haurien de ser higiènics
- Es podria llogar des de l'ajuntament alguns locals buits de cada plaça o carrer estratègicament col·locats i adaptar-ho per a lavabos públics, com per exemple, tal com funciona el lavabo públic de la Plaça del MACBA que s'ha utilitzat un espai preexistent.

EQUIPAMENTS I SERVEIS

La Violeta: És la Casa de la Cultura Popular. Tot i això, hi ha associacions de la Violeta que no es consideren cultura popular, com Gràcia amb el Sàhara, Associació veïnal Vila de Gràcia i Amics i amigues de la Violeta, que també es reuneixen periòdicament en aquest espai. Era una antiga cooperativa. Es va vendre a un fons d'inversió holandès. Amb aquesta causa, es va constituir els amics i amigues de la Violeta que es van encarregar de reivindicar l'espai. Es va aconseguir que l'ajuntament comprés aquest espai. A canvi, es va cedir al fons d'inversió un espai del barri que havia de ser habitatge per a gent jove. Té lloc de criança, que està substituint l'antic espai de joc, amb futbolins, etc.

Altres equipaments que es valoren positivament a la Vila de Gràcia són el CAP Quevedo, Casal Popular 3 Liris, Lluïsos de Gràcia, Ateneu Rosa de Foc.

Quan es parla del **Comerç de proximitat** les dones participants consideren que es poden cobrir totes les necessitats a través de la xarxa de comerços de proximitat. Tot i així, hi ha carrers de configuració comercial diferent, com és Gran de Gràcia, que respon més a una necessitat de ciutat, ja que hi ha grans marques i franquícies. Actualment, la compra per internet està matant el comerç de proximitat i genera increments del transport de mercaderies. Al carrer Astúries també s'han elititzat els comerços. Tot i això encara hi ha comerços que fa molts anys que hi són al barri. Instinto: comerç de sempre i talles que s'adapten als diversos cossos de les dones. Floristeria del costat: comerç també de sempre. Al davant s'hi va posar una floristeria amb l'estratègia Starbucks, posar-se davant de la floristeria de sempre i rebentar preus. No va funcionar i s'ha quedat la de sempre.

La zona d'Escorial i tocant a Joanic és la que més aguanta i resisteix a l'elitització (per exemple, botiga de pajaritas). S'ha de buscar algunes mesures de resistència.

Mercat de l'Abaceria: Ja s'ha aprovat la proposta de l'administració, d'acord amb el Model de Mercats Municipals de Barcelona que ha generat molt malestar a les veïnes i les associacions del barri. Consisteix en una gran reforma que fa augmentar el preu de les obres i trontollar el comerç local del seu entorn. A més, es col·locarà un supermercat (gran superfície) i dues plantes de pàrquing amb intercanviador. Gràcia cap a on vas? va estar lluitant per tal que la reforma introduís més productes de proximitat i ecològics sempre i quan respectés el comerç de la zona i no s'elititzés. Les obres duraran cinc anys, sense respectar els acords que s'havia arribat amb les veïnes.

La **Biblioteca de la Vila de Gràcia** es ven com un referent a nivell d'espai arquitectònic però no satisfà les necessitats de les veïnes ni les estudiants. Com que no tenen espai, genera conflictes d'usos entre activitats culturals i estudi. Qui va a estudiar, no hi ha dret que s'hagi d'aixecar perquè se li ha col·locat l'activitat cultural al costat i no es pot concentrar. Però com que no hi ha més espai no hi ha solució. Que tanqui els migdies també reflexa que no satisfà les necessitats de qui utilitza l'espai. En aquest sentit, el Casal Popular 3 Liris, planteja ser també un espai d'estudi en èpoques d'examen quan la

biblioteca estigui plena, ja que està constantment pendent del que necessita el jovent. Es necessita ampliar o generar un altre espai de biblioteca a la Vila.

L'Espai Fontana és l'únic espai jove del barri és l'**Espai Fontana** que les mateixes joves valoren que el seu servei no és suficient perquè no s'hi senten representades, fruit de les restriccions que té per ser de gestió municipal. Tanquen molt d'hora i la plaça també la tanquen de nit. En aquesta línia, la comunitat del **Casal Popular 3 Liris** plantejava ser una alternativa pel jovent d'autogestió i que estigués al servei de les necessitats dels joves de la Vila.

Les dones també parlen dels **patis oberts de les escoles** i consideren que s'hauria de potenciar el projecte i donar ajudes per tal que les escoles puguin dur-ho a terme, d'aquesta manera es garantiran els espais infantils i de joc.

En quant a la gestió dels residus, falten més contenidors per reciclar i amb la configuració del barri el camió de les escombraries genera molt soroll i moltes molèsties a la nit.

HABITATGE I ENTORN

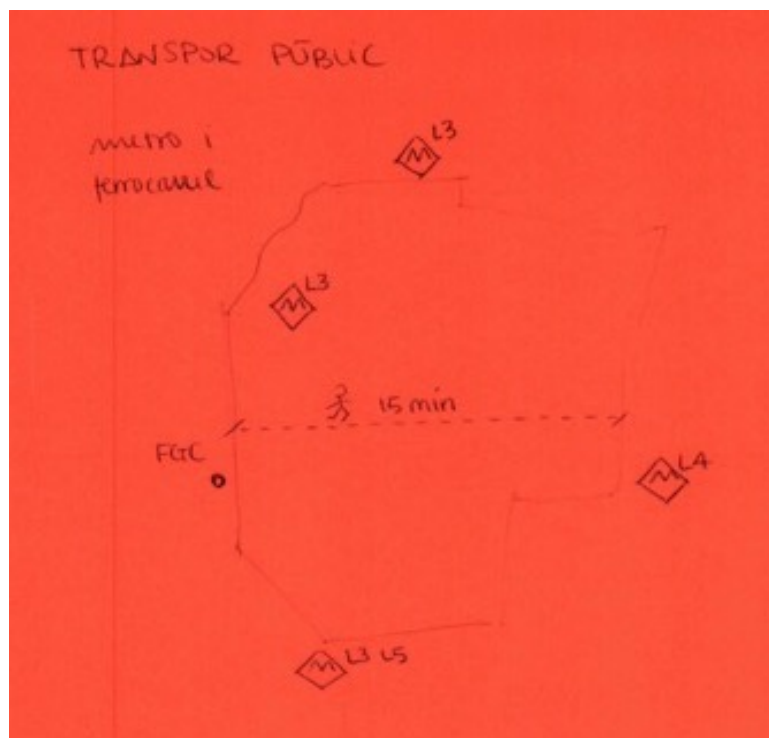
Les dones participants emfatitzant que és important entendre l'habitatge com a quelcom més enllà que un lloc on dormir, és un element relacionat amb l'arrelament al territori, uns vincles i una comunitat. No té sentit que et donin un pis fora del barri on vius. En l'actualitat, hi ha una creixent preocupació per l'increment dels preus de l'habitatge i una por a no poder seguir vivint el barri.

El conflicte que genera més descontentament entre les veïnes de la Vila de Gràcia és la gentrificació turísticació, ja que se senten expulsades del seu propi barri. Per això, les dones participants fan un seguit de propostes.

Les mitgeres a la ciutat, s'hauria de pensar algun mecanisme per canviar la normativa quan una alguna d'elles dona a una plaça o lloc on està clar que no s'edificarà al costat. La gent que hi viu hauria de tenir dret a fer-hi obertures, o la gent del barri a apropiarse'n.

MOBILITAT EN EL TEMPS I EN L'ESPAI

El barri està molt ben connectat amb transport públic, tant pel metro L3, L4 i L5, també per la proximitat als FGC i pels busos (V15, V17, 39 + busos de barri)

En quant a la mobilitat a peu, es valora molt positivament la peatonalització que existeix en un gran nombre de carrers al barri. La prioritat peatonal ha servit d'apoderament per les persones vianants per anar caminant pel carrer. Tot i que es comenta que en els carrers amb plataforma única s'hauria de marcar la vorera pròpiament de cara als vehicles.

En quant a la mobilitat en bicicleta, les dones assenyalen que falten molts pàrquings de bicicleta perquè sempre estan plens. A més, ara cada vegada es veu més el fet que empreses privades aparquin les seves bicicletes de lloguer als pàrquings de bicicletes públics i les residents es queden sense espais. Per exemple, a Gran de Gràcia amb Astúries.

Un tema que sorgeix és l'aparcament de **motos a la vorera**. Es considera que és privatització de l'espai públic, lligada a una concepció individualista de l'espai. A més que s'utilitza també per motos de lloguer. Les motos aparcades també fa que es perdi visibilitat al carrer i augmenta percepció d'inseguretat. "Estem tant acostumades a veure motocicletes aparcades al carrer com coloms"

Les dones participants fan una reflexió especial sobre els grans eixos de mobilitat rodada: Travessera de Gràcia i Gran de Gràcia. Són carrers amb molt de trànsit i soroll que moltes vegades eviten o els fan servir per travessar cap a altres parts del barri, però eviten caminar molta estona per aquests carrers. En particular, Travessera de Gràcia on les voreres són molt estretes i es va molt a prop dels cotxes.

Per altra banda, quan parlen de Gran de Gràcia, la trobada dels carrers petits i estrets de Gràcia en topar amb Gran de Gràcia, generen una cantonada incòmode, on no tens espai, i tens la sensació d'estar al mig, però és que l'espai està mal pensat. A la **Cantonada de Travessera de Gràcia amb Gran de Gràcia** es generen espais d'espera i cantonades nefastes. Els semàfors no estan al servei de les persones. És doble tram, és a dir, has d'esperar dos tempos fins a creuar a l'altra banda, depenent de la vorera on estiguis. No és un creuament universal, que tots els semàfors es posen vermells al mateix temps per tal que les persones a peu creuin fins on vulgui la seva trajectòria. És molt complicat viure al llarg de Gran de Gràcia, ja que la caixa de carrer és molt negativa pel volum de trànsit que passa, i per tant, genera molt de soroll. "Jo, quan vivia aquí, tenia la sensació dels busos a la meua habitació" Les dones valoren positivament que es tanqui Gran de Gràcia periòdicament per pacificar el carrer i fer el comerç al carrer.

Un altre eix de mobilitat peatonal important és el **Carrer Astúries**. En aquest carrer es debat la contradicció entre carrer actiu, pacificat, que prioritza les persones vianants i carrer gentrificat ple de pisos turístics. És el carrer paradigma de la turistificació: Està ple de pisos turístics; comerços del sector terciari totalment inaccessibles, i cada vegada més, econòmicament; Pacificació del carrer ajuda a gentificar; Proximitat del metro ajuda a que sigui l'entrada al barri; Activitat contínua, durant totes les franges horàries.

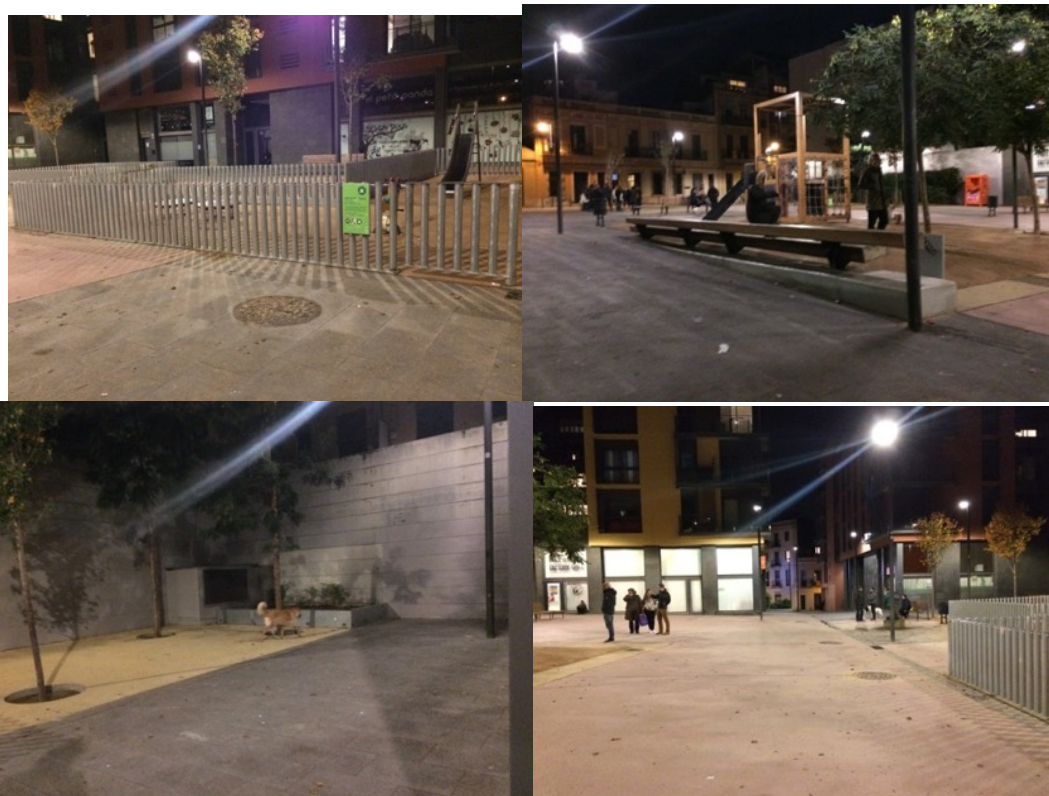

SEGURETAT I AUTONOMIA

Les dones en general es senten segures a la Vila. Tot i que hi ha elements en alguns espais públics que generen percepció de seguretat. Per exemple, al Carrer Astúries igual que a la Plaça del Sol parlen de que hi ha molta activitat, però és gent que no és del barri. Hi ha noies que els dona seguretat perquè sempre hi ha gent, en canvi, n'hi ha d'altres que sempre l'eviten per massificació.

També es reflexiona sobre la intervenció que s'ha fet a la Plaça de les Dones del 36. Es deia que la plaça era insegura, i per aquest motiu hi havia balles. Però les dones comenten que és l'fet de no haver-hi activitat el que fa que es generi una percepció d'inseguretat. La configuració de la plaça tampoc ajuda. Té racons de no visibilitat, té una cantonada que hauria d'estar oberta per afavorir la percepció de seguretat, però com que fan Pole Dance, és una activitat esportiva sexualitzada que no els agrada ensenyar enfora. No té circulació de persones a les quatre cantonades, com a les altres places de Gràcia. No es compleix el veure i ser vista. El parc infantil dóna seguretat i ajuda a tenir usos mixtos diferents. Però no arriba a la franja horària nocturna.

Tot i així, es valora que les places han d'estar obertes i no tancades per la nit restringint l'ús.

PROPOSTES BARRI DE LA VILA DE GRÀCIA

ESPAI PÚBLIC I DE RELACIÓ	Plaça del Sol: - Cal buscar a quins espais (places, parcs,...) de la ciutat no molestaria aquesta ocupació i socialització nocturna, i que es permetés estar allà sense penalitzacions, ni multes, ni obligatorietat de consumir o pagar entrada. - Cal eradicar des de l'arrel el problema en comptes de posar mesures preventives - Cal treballar per tal que sigui una plaça accessible. Plaça Lesseps - Incrementar visibilitat i il·luminació a tot el perímetre de la plaça. Plaça de les dones del 36 - Treballar per tal que les places siguin sempre obertes Altres places - A Plaça del Nord, Plaça Rovira, Plaça Raspall i Romaní les veïnes es senten més còmodes i segures perquè són places més de barri i menys gentrificades. Són també les que tenen menys problemes de soroll a les nits. S'han de trobar el mecanisme per conservar-les Lavabos públics - Tots equipaments públics han de tenir un lavabo públic obert al barri, accessibles des de l'exterior per cobrir la franja horària de després de tancar - Els bars i restaurants haurien de deixar entrar al seu bany, ja que d'aquesta manera cobriria la franja horària de quan els equipaments tanquen. - Que se'n col·loquin a les places tot i que és molt difícil la situació perquè no hi ha prou espai. I haurien de ser higiènics - Es podria llogar des de l'ajuntament alguns locals buits de cada plaça o carrer estratègicament col·locats i adaptar-ho per a lavabos públics, com per exemple, tal com funciona el lavabo públic de la Plaça del MACBA que s'ha utilitzat un espai preexistent.
EQUIPAMENTS I SERVEIS	- Falten espais de festa gratuïta (per no molestar als veïns) Centre Cultural La Violeta: - Ampliació d'activitats culturals per les veïnes i veïns del barri de Gràcia. - Buscar mesura per conservar els equipaments o serveis que valoren les veïnes per evitar especulacions. Comerç de proximitat - Buscar algunes mesures de resistència del comerç de proximitat - Campanyes i conscienciació per consumir al comerç local Biblioteca de la Vila Gràcia - Ampliar o generar un altre espai de biblioteca a la Vila Patis oberts de les escoles - Poder potenciar el projecte i donar ajudes per tal que les escoles puguin dur-ho a terme, d'aquesta manera es garantiran els espais infantils i de joc

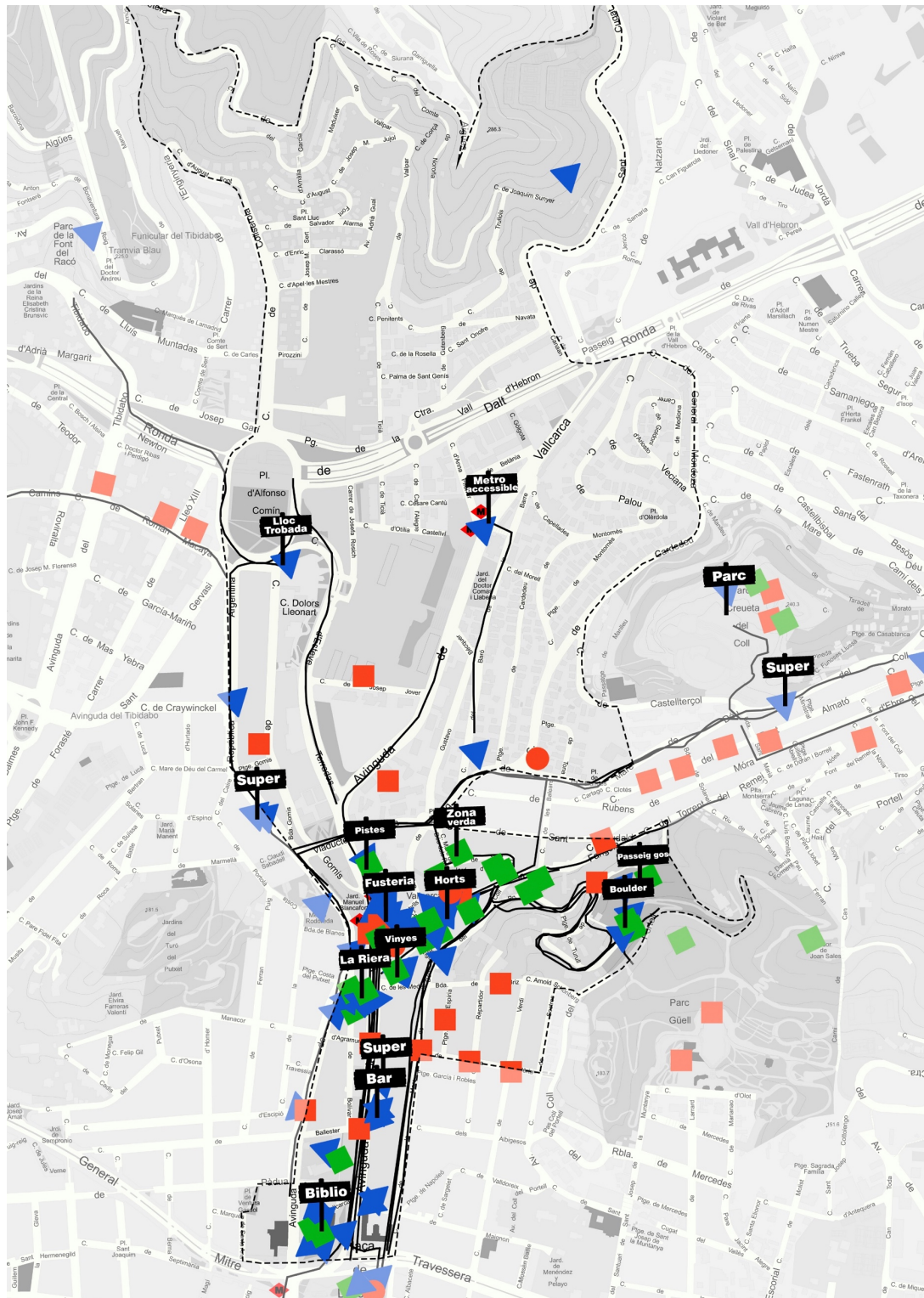
PROPOSTES BARRI DE LA VILA DE GRÀCIA

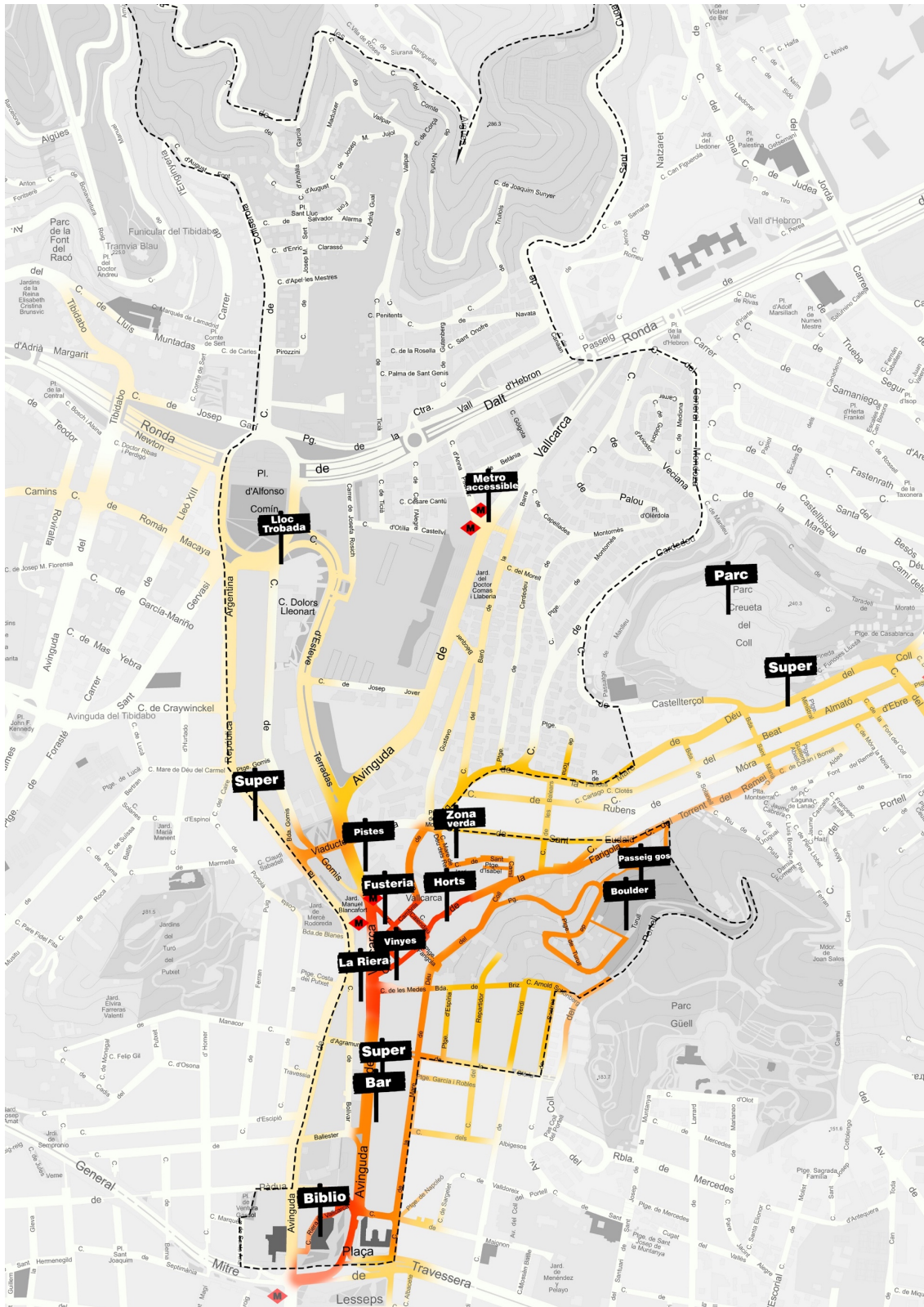
	Gestió dels residus: - Més contenidors per reciclar, i revisar com reduir sorolls que els camió d'escombraries fan per la configuració del barri.
MOBILITAT EN ESPAI I TEMPS	Travessera de Gràcia - Limitar l'ús del vehicle privat. - Coordinar semàfors travessera des de Quevedo fins a Joanic - Resoldre el conflicte a Milà i Fontanals - Establir uns horaris segons els usos - Educació per treure el vehicle privat de les ciutats i barris Mecanismes dissuasius per vehicles privats - Generar pàrquings lliures i gratuïts a la perifèria de la ciutat per tal que la gent no utilitzi el cotxe per moure's per Barcelona. - Educar per tal que la gent no s'acostumi a moure's amb transport privat per dins la ciutat. - Trobar un mecanisme perquè les motos aparcades no envaeixin les voreres o camins peatonals. - Creuaments universals per a vianants a tot Gran de Gràcia com el de Gran de Gràcia amb Sant Marc
HABITATGE	- Apostar per posar impostos o taxes sobre el lloguer turístic - Treballar alternatives de tinença (masoveria...) - Lloguer social, borsa pública, garanties i incentius a qui no lloga el pis a turistes - Treballar accés a habitatge públic (com les escoles) i generar-lo - Treballar des de la voluntat política d'aturar la gentrificació i congelar llicències - No donar més llicències a hotels, hostels, pisos turístics... - Detectar tot els pisos buits (mapa), incentivar que es posin en circulació i lloguer social - Terrats comunitaris - Rehabilitar edificis per continuar podent viure - Horts urbans comunitaris - Eliminar llicències de les ja donades. - Borsa pública d'habitatge a Gràcia és inexistent s'hauria d'ampliar perquè els preus del lloguer són abusius. - Ampliar el sindicat de pisos de lloguer a la Vila de Gràcia per a que limitin l'especulació abusiva de lloguers.

VALLCARCA

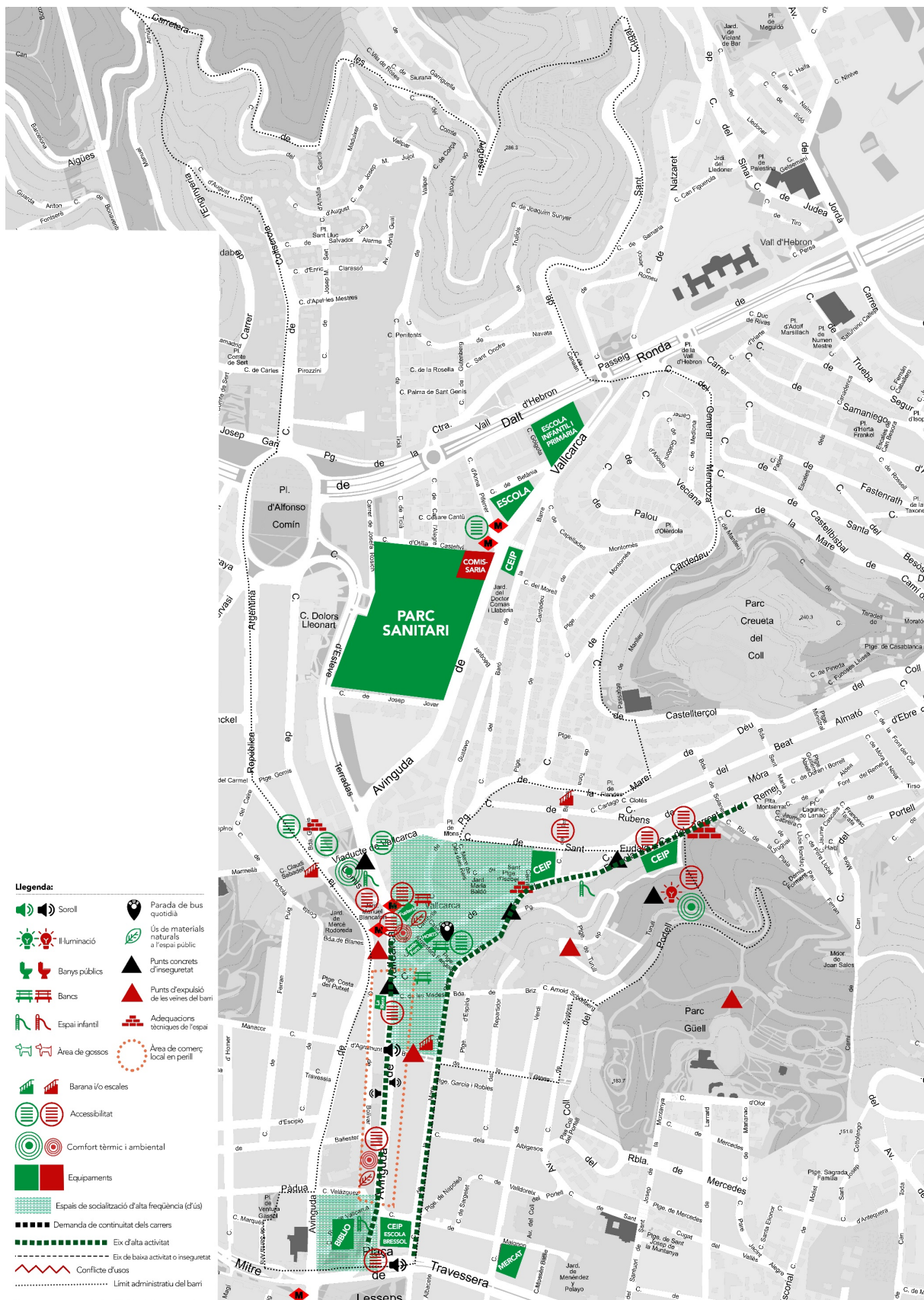
Xarxes Quotidianes de Vallcarca

Al barri de Vallcarca, les dones participants fan vida sobretot a la part del nucli antic de Vallcarca i la part sud del barri (Av. Vallcarca i Pl. Lesseps). Hi ha tendència a fer vida en el nucli urbà i cap a la part sud del barri pels desnivells, ja que es comenta que no s'utilitza la part nord per sota i per sobre de Ronda de Dalt. Per tant, tal com mostren els mapes de la xarxa 1quotidiana els eixos més transitats són Av. Vallcarca i els cerres del nucli antic de Vallcarca, on es fa una valoració positiva dels espais públics i dels equipaments, serveis i comerços d'aquesta zona.

Mapes diagnòstic de Vallcarca

ESPAI PÚBLIC I DE RELACIÓ

La **Plaça del metro** es valora com un espai desolador que sembla que estigui en construcció. Només hi ha ciment. Ni bancs ni arbres. Alhora, *“Els turistes surten del metro en manades.”* L'accessibilitat a la plaça és inexistent, ja que no hi ha rampes i als pocs accessos hi ha pivots al mig del pas de vianants o altres elements que són obstacles. La plaça no disposa de cap banc ni cap element que pugui acompanyar l'espera o que pugui ser un espai de trobada, d'estar i socialització.

En un lateral de la plaça es troba **La Fusteria**, un espai comunitari on es reuneixen diferents col·lectius que treballen perquè sigui un espai de referència on passin coses a nivell de barri. Es un espai que es va ocupar fa dos anys.

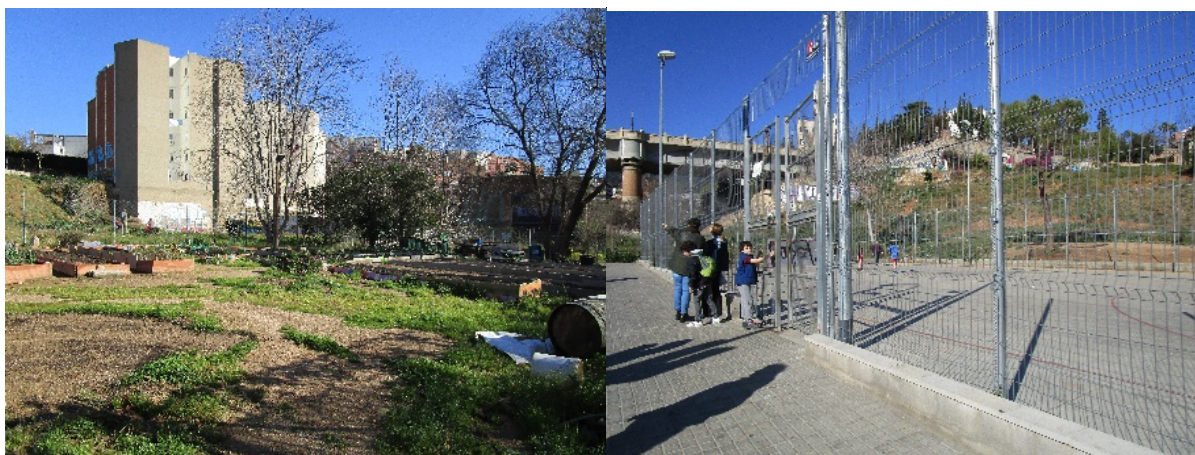

La plaça s'utilitza per fer concerts per exemple per la castanyada, Sant Joan o Cap d'any, o altres esdeveniments, ja que havent-hi La Fusteria al costat serveix de punt de llum col·lectivitzat. Durant Festa Major, l'AAVV també organitza coses en aquesta plaça. A l'estiu hi ha un quiosc de gelats davant la sortida del metro on només hi van els turistes.

En un altre lateral de la plaça hi ha un mural de "Construïm la Vallcarca que volem" que és una crítica a la turistificació al barri. Hi van aparèixer superposades unes figures que feien evidència la inconsciència de l'impacte que generava la turistificació i els propis turistes es feien fotografies amb aquest contingut darrere.

Cap al nord de la plaça, en el **Camí cap al viaducte** hi ha una pista i un hort en uns espais delimitats que estan afectats per la reforma de la zona que s'ha de dur a terme. Les dones participants no saben si es contempla mantenir-ho o no.

El **Parc de sota el viaducte** és molt agradable perquè està apartat del trànsit, no hi ha tant de soroll, hi ha vegetació que proporciona ombra i dona frescor a l'estiu. Tot i així, a la nit està molt fosc i solitari. A més hi ha arbusts molt alts i poca visibilitat, el que fa que es percebi com a insegur de passar quan es fa fosc.

Parc Güell:

Les dones participants valoren molt positivament poder passejar per les zones fora de la zona monumental que fan servir més el veïnat, entrant pel Carrer Farigola (costat escola Montseny) o pel Passatge Turull. És una part complexa, només coneguda per la gent que viu a la zona. Es valora positivament aquest fet i s'agraeix la inexistència de turistes, tot i sempre te'n trobes algun perdut. Es valora molt positivament el contacte amb el verd del barri, funciona com a pulmó verd real. També que sigui un espai que no tanquin de nit ni tingui horaris o usos restringits.

“Sovint, et trobes turistes perduts”

“L'essència de Vallcarca, per mi, és poder gaudir d'espais així de verds”

Valoren positivament el coneixement col·lectiu veïnal de la zona i que sigui un punt que no està senyalitzat, ja que d'aquesta manera, els turistes no arriben.

“Tota la part de camins és coneguda realment per la gent que hi viu al barri, perquè és bastant complexa, i sobretot es valora que es preservi aquesta zona sense la pressió turística que vivim a tot arreu”

La il·luminació és molt desfavorable i generalment, si no vas amb gos a la nit, és un espai que genera molta inseguretat.

“No hi ha ni un llum. A mi em fa bastant mal rotllo”

També és una zona inaccessible amb cotxet infantil.

Per altra banda, recorden que hi havia uns personatges que han desaparegut i que freqüentaven molt per aquesta zona: els exhibicionistes. Ho recorden de petites.

Al **Carrer Farigola** i a la zona del **Casc antic** hi ha molts espais recuperats pels moviments socials del barri. Tant l'assemblea veïnal com l'assemblea d'habitatge, entre d'altres. Vallcarca té un passat i una tradició d'ocupació i de creació d'espais alternatius, i la gent, tant si venen d'aquest passat com si no, encara treballa per mantenir aquesta utopia i dinàmica.

"Els solars estan molt preuats"

La concentració de solars buits ve del PGM aprovat el 1976. Aquest pla urbanístic ha afectat la vida del barri i de les veïnes de Vallcarca perquè hi ha moltes zones afectades. Per aquest motiu hi ha tants solars buits i cada un es destina a un ús diferent. Es fan jornades de neteja i manteniment dels solars buits i hi ha gent motivada per cuidar aquests espais. N'hi ha alguns més nets i cuidats que d'altres. I alhora el desnivell condiciona l'ús que en fas dels espais

"Els solars abandonats, és contradictori perquè arribes i el trobes destrossat i ple de deixalles, però d'altra banda, hi pots estar sense que ningú et digui com hi has d'estar."

La Vallcarcoa és un solar recuperat on es va fer una zona autogestionada de barbacoa i les veïnes l'utilitzen. El mateix espai es combinava amb un espai de joc de futbol des de l'assemblea de joves que no va tenir tant d'èxit.

Can Carol, el Solar Farigola, etc.: hi ha molts espais recuperats utilitzats i gestionats per veïnes organitzades amb la filosofia de tenir cura dels espais.

En un dels solars de Nuñez i Navarro, el mur de separació de la casa arribava al bell mig de la vorera i obstaculitzava el pas. Quan es va ocupar, es va construir un mur alternatiu més enrere i alineat realment amb la línia de façana, i després es va enderrocar el mur de fora, de manera que la vorera passava a tenir una amplada respectable.

Moltes de les iniciatives inclouen horts comunitaris que funcionen molt activament i es gestionen per les mateixes usuàries. Fins i tot hi ha vinyes que funcionen també. Tant les veïnes de Vallcarca com les del Coll estan molt contentes d'aquesta iniciativa i sempre estan plens.

“El millor que es podria fer amb els solar és deixar-los com estan”

Al carrer Farigola també hi ha una parada de bus que té un mur baix darrere. S'ha aprofitat el mur baix per posar-hi uns taulells de fusta per tal que la gent hi pugui seure, ja que no hi havia cap banc ni marquesina a la parada de bus, només el pal de senyalització de la parada.

Plaça dels bancs grocs

Per sobre de la plaça Lesseps, pujant per Avinguda Vallcarca hi ha una plaça que les veïnes participants consideren poc utilitzada i molt lletja. Les veïnes no entenen l'objectiu d'aquest parc. El disseny dels bancs i la seva ubicació no convida a la socialització, ja que s'han posat seients grocs a sobre de peces de formigó. El material de pedra no és càlid. La gent gran no valora positivament que hi hagi bancs sense recolzament per l'esquena o elements vertical de suport pels braços. Alhora, la plaça és ombrívola i no convida com a espai d'estar. Les dones participants comenten que aquest espai sempre està buit perquè la gent va a la placeta de davant la Biblioteca de Lesseps.

El pas de vianants que connecta les dues parts del parc i que serveix per travessar el carrer Ballester, està pensat pel tràfic de cotxes i no pel pas de vianants, ja que estan a dos temps, i un cop passes un cantó, t'has de quedar dins la illa esperant que es posi verd l'altra banda.

Un element que es valora com a positiu en aquest parc és un arbre plataner molt gran que es troba a l'inici del parc, ja que a la zona no hi ha molta vegetació.

EQUIPAMENTS I SERVEIS

L'**Espai d'Entitats de Vallcarca** es troba a l'Av. Vallcarca davant de la plaça de la sortida del metro. Les dones participants valoren que és un espai tancat en sí mateix ja que no se sap de la seva existència, ni des dels col·lectius ni des de l'administració. Tot i que espacialment hagin jugat amb les transparències del vidre de la façana. Està ubicat en els baixos de l'edifici on es van real·lotjar les veïnes a causa dels enderrocs de part del casc antic del barri de Vallcarca. És l'edifici conegut popularment com "El Cementiri", com a element simbòlic que fa referència a la primera mort del barri, en relació als real·lotjaments i enderrocs del nucli antic de Vallcarca. I l'estètica de la façana recorda a la forma dels nínxols. S'hi ha fet actes i reivindicacions des de les entitats del barri, contra el 'cementiri' i el que simbolitza.

A l'Av. **República Argentina** és on es concentra l'activitat comercial que serveix per abastir la zona residencial de la part nord i est de Vallcarca (la que es troba a l'altra banda del pont de Vallcarca) ja que és molt més accessible per anar-hi a peu i no suposa una barrera física. En canvi, no és tan utilitzada per les dones que viuen en la part sud de Vallcarca o en el nucli antic, ja que té poca accessibilitat.

La part sud de l'Avinguda Vallcarca és també zona comercial, però realment el petit comerç és escàs i poc variat.

Com a equipaments es valora molt positivament la **Biblioteca de Lesseps** ja que funciona com a punt de trobada, les dones participants valoren molt positivament que tingui molts usos i activitats diferents, ja que les veïnes la utilitzen molt i és un equipament molt gran. Tot i que per la dimensió que té no té tantes taules i no cobreix la franja nocturna, cosa que evidencia que a Vallcarca no hi ha biblioteca ni espai d'estudi nocturn. La gent gran l'utilitza molt, ja que a la planta baixa hi ha espai molt còmode per llegir el diari o revistes i socialitzar

Les zones que envolten la Biblioteca són de qualitat ja que conviden a la socialització, com per exemple, la terrassa del bar o el parc infantil de davant.

Un espai de socialització i punt de trobada del barri és la bodega de La Riera sobre Av. Vallcarca que és el bar més utilitzat per la gent del barri de Vallcarca i la Salut, tot i que no té bones connexions ni pas de vianants a l'Avinguda Vallcarca i per accedir des de la banda est del barri cal fer molt de trajecte per creuar.

En quant a equipaments escolars, les escoles estan distribuïdes per diferents zones del barri. L'únic element desfavorable és que no hi ha institut a Vallcarca, i és una demanda veïnal des de fa temps.

A la part oest de l'Av. Vallcarca, la part afectada també hi ha altres solars buits. En aquesta zona hi havia la Casita Blanca, antiga famosa casa de cites que va iniciar la seva activitat l'any 1912 i va tancar les seves portes, per a ser enderrocat, l'any 2011. Actualment, la seva memòria es preserva a través d'un mural amb el nom i les dates.

MOBILITAT EN ESPAI I TEMPS

El barri de Vallcarca i Penitents té tres parades de **metro de la línia 3**: Lesseps, Vallcarca i Penitents, fet que ajuda a accedir a les parts altes del barri on els desnivells a peu dificulta la mobilitat. Però la parada de metro de Vallcarca no està adaptada ni és accessible.

“Jo me’n vaig a la parada de Penitents per anar a casa la meva mare, perquè metro Vallcarca no té ascensor i amb el cotxet vaig a Penitents i baixo caminant d’allà”

En quant als **busos**, la V17 és el bus que té un recorregut útil però és el bus que fan servir els turistes per pujar al Parc Güell i és molt difícil accedir-hi, a part que no ve de gust compartir el trajecte amb tanta gent turista. El 92 ha canviat el recorregut i ha generat queixes entre les usuàries.

En quant a la mobilitat a peu, l'**Avinguda Vallcarca** es percep com una petita autopista que dona prioritat al moviment de vehicles motoritzats, ja que serveix d'entrada a la Ronda de Dalt. Es fa evident la prioritat del vehicle en la col·locació dels passos de vianants que no són funcionals i estan massa separats els uns dels altres, fet que dificulta la connexió a peu de les dues bandes de l'avinguda. Per exemple, des de l'Espai d'Entitats fins a la Plaça del Metro s'ha de fer una volta considerablement llarga. Les dones proposen més passos de vianant i semàfors que afavoreix la mobilitat a peu.

A l'Avinguda hi ha molt de soroll, tant de dia com de nit, tot i que és una de les avingudes que les veïnes fan servir molt i és l'eix central del barri. També cal remarcar que s'ha fet una millora de la vorera en la banda est de l'Avinguda, mentre que la banda oest (afectada pel pla urbanístic) està deixada, sense manteniment i amb desnivells i escocells que dificulten la mobilitat.

Cal destacar que quan es va fer el recorregut la última setmana de gener, es va observar que tot l que Av. Vallcarca és un eix de mobilitat peatonal nord- sud, no hi havia cap banc a les voreres, zones a la Baixada de la Glòria. En canvi, recentment s'han instal·lat bancs en el tram de l'Avinguda entre Pl. Lesseps i la Baixada de la Glòria.

La mobilitat a peu de l'Av. de Vallcarca entre la Baixada de la Glòria i la plaça del metro també es veu condicionada per les riudes de turistes que venen del metro cap al Parc Güell, i perquè és un dels altres trams estrets i poc mantinguts.

El **Carrer Gomis**, de sota del viaducte, és l'únic camí accessible per pujar al viaducte des d'Av. Vallcarca. La gent que la seva mobilitat li permet acostuma a baixar per l'interior del metro perquè és el camí més curt. A part de la dificultat per trobar una via accessible al viaducte, van apareixent obstacles a la vorera,

com per exemple, escocells dels arbres, elements de patrimoni, o pals d'electricitat, i tot i així, la vorera segueix sent igual d'estreta i hi segueix havent un carril per cotxes. També és un camí amb molta pujada. Les llambordes de la vorera són molt incòmodes pels cotxets infantils.

El **Viaducte de Vallcarca** és una via molt concorreguda per anar a peu, ja que serveix de connexió amb la part del barri que està a l'alçada del pont i República Argentina. Les escales mecàniques del carrer República Argentina sovint no funcionen. I a més d'una direcció, no funciona amb sensors segons si ha d'anar en un sentit o en un altre. Tampoc es permet els carros infantils a les escales, el que dificulta l'accés a aquesta part del barri. El pont és agradable per transitar, no genera inseguretat. Al final del viaducte a la Plaça de Mons es troba la parada de taxis d'aquesta part del barri, que hi ha sigut tota la vida i que també acompanya en el trajecte.

La **Baixada de Solenelles** és un carrer amb un desnivell molt elevat i es valora positivament la col·locació de baranes tant de pujada com de baixada. Tot i que caldria continuar treballant per millorar les condicions d'accessibilitat

El **Carrer Farigola amb Torrent del Remei** les dones observen que les llambordes són molt incòmodes, tant per anar amb cotxet infantil com caminant. A més, el manteniment d'aquestes és important i es nota que no s'ha tingut en compte.

En aquesta zona hi ha trams on les voreres són molt estretes i hi ha problemes de seguretat vial, tal i com mostra la foto, per la prioritat i l'ocupació dels cotxes

Al Carrer Mare de Déu del Coll la velocitat a la que van els vehicles genera molta inseguretat a la gent que va a peu.

En aquesta zona del barri, nucli antic, Farigola i Torrent del Remei, les parades de bus són poc equipades, en algunes s'ha fet un eixamplament de la vorera, a partir d'una plataforma per accedir al bus, però tot i així no hi ha res per seure ni per cobrir-te de la pluja o altres agents climàtics.

El **Carrer Farigola** els cotxes no respecten el límit de velocitat. El carrer prioritza l'aparcament i espais pels vehicles, les voreres són estretes, menys d'un metre en alguns punts, i van apareixent elements que entorpeixen el pas i fan d'obstacle sense eixamplar la vorera.

A diferents punts del carrer, els elements que es posen a la calçada per tal que els cotxes redueixin la seva velocitat, ressals, els troben trencats estratègicament i justament a les zones on creuen les rodes. Per tant, les veïnes consideren que no arregla res, sinó al contrari, perquè permet que els vehicles puguin anar igual de ràpid i les motos acostar-se molt a la vorera per estalviar-se aquest element. Genera inseguretat si ets a la vorera (o cada vegada que surts de casa)´.

Es valora com a positiu l'eixamplament de la vorera que es va fer en aquest carrer davant d'una casa. Es va refer el mur de la casa per dins i un cop fet, es va tirar el mur de la façana que feina que la vorera fos molt estreta. Va ser un treball col·lectiu, després l'ajuntament va venir a recollir la runa i també va aplanar la vorera i la va cimentar.

La **Baixada de la Glòria** la utilitza la gent que ve del barri de la Salut i per pujar de Vallcarca a la Salut. Les veïnes comenten que les escales mecàniques no funcionen molt sovint, o a vegades unes si, però les altres no. I a més les tanquen a les 23h i no hi ha escales a tot el carrer. Fa molta pujad i les veïnes estan descontentes, és insegur a nivell d'accessibilitat perquè rellisca. Per altra banda, l'element desfavorable d'aquest carrer és que *"Hi ha riuades, i riuades, i riuades de turistes"*

HABITATGE I ENTORN

Al barri hi ha diverses tipologies d'habitatge depenent de la zona. Mentre als voltants de l'Av. Vallcarca hi ha blocs de pisos que a la planta baixa acullen comerços o serveis, hi ha també zones més residencials com en la zona del Carrer Mare de Déu del Coll o el Passeig de Turull. En la zona de Turull, la tipologia d'habitatges és ciutat-jardí, cases amb jardí i sense comerços a la zona. Moltes d'aquestes cases van començar com a auto-construcció, que contrasten amb d'altres de més qualitat.

Hi ha un Pla urbanístic que afecta a la zona de Turull. Volen fer un espai verd nou, tot i tenir el Parc Güell al costat. Està dins d'un pla de connexió de la zona verda dels tres turons. Hi ha famílies afectades que les han real·lotjat a Calàbria amb Diputació, fet que es percep com una expulsió de la gent del barri que a més trenca la comunitat.

En aquesta zona de Turull, hi ha un petit parc (o intent de zona d'estar) que no satisfà les necessitats de les veïnes de la zona ja que tenen el parc Güell al costat; només l'utilitzen alguns grups de joves.

Per altra banda, el barri comença a notar la gentrificació i turistificació, ja que estant pujants els preus del lloguer i ja són inaccessibles. El barri ha viscut onades de desallotjaments que han expulsat a gran part del col·lectiu okupa, sobretot al període 2007-2017 i la majoria de cases van ser enderrocades perquè llavors l'MPGM anava a ser una realitat. També els hi crea inseguretat a nivell d'articulació de teixit de barri que hi hagi hagut tants desallotjaments aquest últim tram d'any.

Les dones participants manifesten el seu neguit per com s'aplicarà el nou pla i si els propietaris privats dels solars del nucli antic respectaran el planejament, mantenint les altures, façanes i diversitat d'usos i com condicionarà els preus de l'habitatge la construcció d'habitatge privat en alguns dels solars del nucli. . El problema de Vallcarca segons les participants és el model d'habitatge privat i de luxe que vol dur a terme Nuñez i Navarro, un dels propietaris de diferents solars del nucli antic. L'altra immobiliària que és propietària d'algun solar és la Immobiliària Fité (immobiliària del barri). Les dones parlen de la necessitat d'habitatge públic i identifiquen com

Al barri ja s'ha creat la Cooperativa d'habitatge Ruderal dins del nou pla, que impulsem un altre tipus de model d'habitatge de propietat comunitària. Una de les participants també explica la pressió que s'ha fet per a que en el nou pla és garantís el lloguer taxat en els nous habitatges, fixant un preu màxim de lloguer.

SEGURETAT I AUTONOMIA

Quan les dones parlen sobre la seva percepció de seguretat al barri, diuen que aquesta percepció està vinculada al sentiment de comunitat que tenen. Vallcarca i la vida de barri es redueix a una zona molt concreta (casc antic) on les veïnes es coneixen entre elles i fan vida de família. Les dones se senten segures i senten propi l'espai públic. El veïnat s'ha apropiat dels espais col·lectius i els han transformat amb espais de relació on cuinen, surten amb sabatilles i es troben entre la gent que hi viu. L'espai públic funciona com a extensió de la llar amb un ambient de comunitat molt alt, i molts espais de trobada i relació.

A altres parts del barri fora del nucli antic, s'identifiquen algunes zones o punts insegurs. Al **Carrer Farigola amb Torrent del Remei** hi ha un tram a l'Escola Montseny, on hi ha un espai verd, que és un punt molt fosc i insegur, on fins i tot es coneix que hi ha hagut agressions anteriorment. També la mobilitat peatonal no és segura en aquest tram, perquè hi ha una zona on la vorera és molt estreta i hi ha poc espai per caminar, fet que condiciona la seguretat d'infants i famílies per accedir a l'escola.

El tipus de llambordes d'algunes voreres d'aquesta zona tampoc s'ha renovat en molts anys i són voreres on les dones comenten que la gent les percep com a insegures perquè rellisquen.

Les dones participants també parlen de la il·luminació i de com no es pot aplicar un mateix model a totes les zones. Es qüestiona que el fet d'obrir espais i il·luminar-los pot potenciar un control policial, i la vigilància des d'un sol punt. Per tant, tot i ser una zona amb espais insegurs, s'ha de vigilar les polítiques que s'hi apliquen, perquè o acaben sent zones molt vigilades o amb molt control policial, i la gent el deixa d'utilitzar perquè perden el dret a intimitat. Per tant, cal buscar un equilibri. Cal garantir també espais de separació de la resta o tranquil·litat, sense generar espais on la policia es pugui desplaçar lliurement per permetre un control sobre la població.

PARTICIPACIÓ

Com s'ha comentat anteriorment, el barri té una llarga tradició de moviment veïnal i llibertari, que ha fet una gran feina de recuperació i dignificació dels solars buits i d'altres espais del nucli antic de Vallcarca. Per exemple, s'ha fet un mapatge dels solars buits i iniciatives autogestionades, i un carro participatiu. Hi ha molts grups i col·lectius dins del barri actualment molt actius:

- Assemblée de Vallcarca
- Assemblée Feminista "La Brotada"
- Assemblée de Vallcarca
- Assemblée d'Habitatge La Clau
- L'Hort
- La Fusteria (que acull diferents col·lectius)
- Cooperativa d'habitatge Ruderal
- Ateneu Popular Vallcarca (APV)
- La Reina d'Àfrica (col·lectiu cultural i musical)
- L'observatori de Vallcarca (col·lectiu virtual de memòria històrica)
- Valldures
- Bodega La Riera
- Antic Forn de Vallcarca
- Volta col·lectiu d'arquitectes
- Taller de Bici Biciosxs/Baikarca
- CDR Vallcarca

PROPOSTES BARRI DE VALLCARCA

ESPAI PÚBLIC I DE RELACIÓ	- Garantir l'accessibilitat a la Plaça del Metro - Ubicació de fonts a diferents zones del barri. Les veïnes han hagut de fer-les autogestionament perquè en falten moltes, en molts punts sobretot davant d'espais infantils o espais de joc. Que les fonts siguin pràctiques, de sortidor vertical i de dalt a baix, perquè fer dissenys innovadors acaben no funcionant. - Incrementar els espais de joc infantil perquè no n'hi ha, fora de la zona de la Biblioteca Jaume Fuster. Alhora, solucionar els conflictes de convivència en els espais de joc amb els espais per gossos. - Vetllar per a que en la reforma del nucli antic els solars autogestionats no perdin el valor comunitari que tenen. En l'actualitat, aquest solars funcionen de forma autogestionada i el veïnat en fa ús. Per tant cal vetllar perquè no es trenquin aquestes dinàmiques i el nucli no es quedi sense espais de relació.
EQUIPAMENTS I SERVEIS	- Institut a Vallcarca: demanda històrica del barri - Fomentar el comerç de proximitat en la zona del nucli antic i la part sud de l'Av. Vallcarca, ja que en l'actualitat el comerç de proximitat es troba of bé al Mercat de Lesseps o a República Argentina. - En la rehabilitació del nucli antic, fomentar els usos mixtes i edificis on hi hagi habitatge i plantes baixes per activitats comercials, en particular, comerç local i de proximitat. - Garantir en la construcció de nous equipaments a la zona del nucli antic, que siguin pensats i co-creats amb el moviment veïnal del barri per tal de garantir la cohesió i el sentiment de pertinença i comunitat que existeix en l'actualitat amb l'autogestió dels solars i equipaments com La Fusteria.
MOBILITAT EN ESPAI I TEMPS	Avinguda Vallcarca: - Millorar la mobilitat a peu, sobretot a l'hora de travessar l'avinguda amb més passos de vianants, pensant els semàfors pels temps i recorreguts peatonals. - Reduir la velocitat dels vehicles motoritzats; una opció seria reduir carrils, fer-hi un carril bici de pujada i de baixada, que ajudaria a separar la circulació de cotxes de les voreres i reduiria la seva velocitat. Carrer Mare de Déu del Coll: - Pacificar i prioritzar mobilitat a peu en punts estratègics, no només amb ressals a la calçada Carrer Farigola - El carrer Farigola s'hauria de peatonalitzar a partir de l'encreuament amb Mare de Déu del Coll i cap amunt, per tal que els carrers siguin més amables. Carrers amb forts desnivells i amb escales mecàniques - Posar bancs i baranes a punts estratègics. - Millorar el paviment i les llambordes sobretot dels carrers amb desnivell - Garantir el funcionament de les escales mecàniques i que funcionin en dues direccions - Eixamplament de voreres i reducció de les velocitats dels vehicles motoritzats Parades de bus: equipar les parades de bus existents amb bancs per a l'espera, informació horària i sempre que l'espai ho permeti marquesines transparents per protegir del sol o de la pluja Metro Vallcarca: fer-lo accessible i instal·lar ascensor aprofitant la remodelació de la plaça del metro que s'ha de fer.

PROPOSTES BARRI DE VALLCARCA

HABITATGE	- Cal que el projecte de reforma del barri mantingui altures, façanes i usos, per tal de garantir que el barri segueixi sent vivible i des de la perspectiva de les persones. La planta baixa, sobretot, cal garantir que no sigui habitatge ja que sinó perdem la identitat i la xarxa de comerços de proximitat. - Treballar un model concret d'habitatge, a partir de cooperatives que apostin per un model de vida i de propietat comunitària. - Apostar també pel lloguer taxat, és a dir, fixar un topall de preu del lloguer que no pugui pujar més d'un nombre concret. - Implementar mesures de prevenir i parar la gentrificació i turistificació del barri
SEGURETAT I AUTONOMIA	- Revisar els punts i espais que es percebin com a insegurs, com per exemple el parc de sota el viaducte o la zona de l'Escola Montseny al Carrer Farigola amb Torrent del Remei - Garantir que el nou pla de rehabilitació manté l'esperit de comunitat que es viu en l'actualitat al barri i que contribueix a que la majoria de zones es percebin com a segures degut al sentit de comunitat que existeix.

5. LECTURA TRANSVERSAL DELS 5 BARRIS

Després d'haver fet els diagnòstics per barri, i partint de que cada barri és particular i té les seves especificitats, hem fet un esforç per fer una lectura de les necessitats i elements comuns i transversals que condicionen la vida quotidiana de les dones en els 5 barris del districte.

Abans d'entrar en aquesta lectura transversal, cal primer diferenciar que els barris que es troben a la banda de muntanya tenen certes especificitats relacionades amb els desnivells que condicionen la vida quotidiana de les persones veïnes. Les dones participants dels barris del Coll, La Salut i Vallcarca identifiquen elements de mobilitat, equipament i serveis, i percepcions de seguretat condicionades pel desnivell existents en els seus barris. En canvi, les veïnes de la Vila de Gràcia i el Camp d'en Grassot i Gràcia Nova no s'enfronten a la barrera del desnivell de la mateixa manera.

A continuació es fa un resum dels elements comuns per variable.

ESPAI PÚBLIC I DE RELACIÓ

L'accés a **lavabos públics** és un tema recurrent en tots els grups. Les dones participants proposen incrementar el nombre de lavabos públics, adaptant diferents models segons on s'instal·len, senyalitzant els equipaments del barri on es pugui accedir al lavabo, o fent convenis o subvencionant els bars per que facin lliures els seus lavabos. Alhora, els lavabos cal que siguin accessibles, segurs i es mantinguin nets.

Tot i que hi ha diversitat de **parcs i jardins** en els diferents barris, és comú la necessitat de garantir el **manteniment** d'aquest espais, tant per dignificar i poder incrementar l'ús dels espais verds, com per millorar les percepcions de seguretat associades a aquests espais.

També es fa èmfasi en la necessitat de garantir que els espais públics no es privatitzin, ja siguin voreres o places, que es promoguin els **espais de trobada i de relació** sense lligar amb un consum. I alhora, que es doni resposta a les necessitats de la gent jove que necessiten espais de socialització i de les places, i per a que hi puguin viure diferents usos i activitats intergeneracionals. Per això, els **solars buits** que encara existeixen en aquests barris també es veuen com un element de l'espai públic que pot cal mantenir i destinat per a ús i gestió comunitària, fomentant també la sensació de pertinença al territori i comunitat.

Per últim, un element comú als diferents barris és la necessitat de visibilitzar i recuperar **espais històrics i que mantinguin la memòria del barri** i en particular la memòria de les dones, com a resposta a les dinàmiques de turistificació i gentrificació del districte.

EQUIPAMENTS I SERVEIS

En aquest àmbit hi ha dos temes transversals recurrents a tots els barris: la promoció i accés al comerç de proximitat, així com la valoració dels equipaments existents dels barris.

En quant al **comerç de proximitat**, a tots els barris sorgeix la preocupació de com mantenir i promocionar el comerç de proximitat existent i alhora donar facilitats per obrir nous establiments de proximitat. En contra, es proposa limitar i parer l'expansió del comerç que només respon al turisme.

En quant als equipaments i serveis al districte es valoren a part dels equipaments municipals, equipaments o centres que són **autogestionats** pel veïnat i que cobreixen un buit on no arriba l'administració, però també fomenten el sentit de pertinença i comunitat del barri.

Per altra banda, es valoren molt positivament les xarxes d'equipaments en els diferents barris. Un exemple són el valor que tenen centres cívics o comunitaris com el de La Sedeta, El Coll o La Miranda. Les **biblioteques** del districte, Vila de Gràcia i Jaume Fuster, també són ben valorades, però es reivindica ampliar l'espai d'estudi a la Vila de Gràcia i l'ampliació d'horari de la Jaume Fuster ja que no obra a la nit en època d'exàmens.

MOBILITAT EN ESPAI I TEMPS

En general, les dones participants proposen que en els diferents barris caldria augmentar la prioritat de vianants, la pacificació de carrers i reduir l'espai per al vehicle privat. Per això moltes de les propostes que surten a tot el districte tenen a veure amb la mobilitat a peu o en transport públic.

En quant a la mobilitat a peu, es posa èmfasi en **adaptar i millorar les voreres (eixamplament, arreglar escocells, manteniment de les llambordes, etc.)**, sobretot als carrers amb més desnivell, a les zones on hi ha equipaments que generen activitat concreta, p. ex. a l'entorn d'escoles.

En els **carrers amb forta pendent** cal incrementar les baranes als carrers, la ubicació de bancs per al descans, assegurar el funcionament de les escales mecàniques existents i estudiar la instal·lació d'aquestes escales que funcionin en doble sentit on les pujades tenen més del 10-15% de pendent.

En quant a **invertir prioritats i reduir l'espai que en l'actualitat ocupen els vehicles privats**, es proposa implementar mecanismes per reduir la velocitat dels cotxes i adaptar els temps del semàfors a la velocitat de les persones vianants i no dels cotxes, sobretot en eixos de molta circulació (Gran de Gràcia, Av. Vallcarca, Travessera de Gràcia, etc.) per tal també de reduir sorolls i contaminació.

Ahora es qüestiona **l'ocupació que les motos fan de l'espai públic per vianants (voreres, places)** i es proposa atendre aquest problemàtica ja que dificulta la circulació a peu.

En quant a la **mobilitat en transport públic**, es valora que el districte està molt ben comunicat tant en bus com en metro, però es proposen millores en la **frequència de les línies de bus** amb parades freqüents ja que busos ràpids com la V17 van sempre molt plens de turistes i això dificulta la mobilitat quotidiana de la gent dels barris.

Però també es proposa adaptar les **infraestructures d'accés i espera al transport públic**, en particular, amb bancs per a l'espera, informació horària i sempre que l'espai ho permeti marquesines transparents per protegir del sol o de la pluja. Així com treballar per l'accessibilitat universal en totes les parades de metro, ja que aquesta és inexistent en algunes parades com Vallcarca, i també garantir el manteniment i ràpida reparació d'ascensors, ja que en algunes parades centrals com Fontana, els ascensors passen dies i setmanes sense funcionar, el que dificulta la mobilitat de persones amb mobilitat reduïda o que acompanyen a persones dependents.

HABITATGE

En tots els barris del districte hi ha una greu preocupació per com la **turistificació i gentrificació** està impactant al barri, i en particular als preus del lloguer, que fa que comenci a ser molt difícil continuar vivint al districte. A tots el barris les dones reclamen mesures per gestionar el turisme i frenar la pujada dels preus de l'habitatge i la pressió turística.

En aquest sentit es proposen estratègies per incrementar els impostos del lloguer turístic, incrementar el parc d'habitatge públic al barri així com programes que permetin diversificar el tipus de tinença de l'habitatge (masoveria, cooperatives en cessió d'ús,), promoure una borsa

pública de lloguer amb garanties i incentius a qui no lloga el pis a turistes, no donar més llicències a hotels, hostels, pisos turístics... Apostar també pel lloguer taxat, és a dir, fixar un topall de preu del lloguer que no pugui pujar més d'un nombre concret.

En definitiva, les dones parlen de que cal posar fre a la situació per tal que es mantingui el sentit de comunitat que existeix i que les persones veïnes no siguin desplaçades fora del barri o la ciutat.

SEGURETAT I AUTONOMIA

Alguns dels elements que les dones apunten per millorar la percepció de seguretat són la revisió dels punts foscos o insegurs que existeixen als diferents barris, abordar la visibilitat als punts foscos o racons, visibilitzar i organitzar els **acompanyaments espontanis** que ara es donen de veïnes amb veïnes. I també instaurar on sigui necessari **parades de bus a demanda** que permetin que l'autobús pugui parar entremig de parades oficials, ja que hi ha llocs que generen inseguretat i així es reduirien trajectes a peu.

Tot i que s'identifiquen espais que generen percepció d'inseguretat, també moltes dones se senten segures als barris del districte on hi ha **mescla d'usos i diversitat d'activitats i persones** que utilitza l'espai a diferents franges horàries. Això es dona sobretot en teixits urbans com la Vila de Gràcia. Però cal revisar com es treballa aquest mixticitat en zones més residencials i monofuncionals del districte.

Per últim, el **sentiment de pertinença i comunitat** al barri és un punt comú que augmenta la percepció de seguretat als barris del districte.

PARTICIPACIÓ

Els barris del districte de Gràcia són barris amb llarga tradició i moviment veïnal. Tot i ser un districte on la participació veïnal és elevada, les dones identifiquen elements que caldria potenciar, com **estratègies que garanteixin la intergeneracionalitat**, per exemple, entre organitzacions i grups de dones i feministes joves i grans.

Ahora hi ha demanda d'ampliar els espais veïnals ja siguin per reunions o altres tipus d'activitats, ja que els centre cívics existents es queden petits. Això moltes vegades es veu compensat amb equipaments autogestionats als diferents barris, que són imprescindibles en la vida quotidiana de moltes de les dones participants (La Miranda, La Fusteria, l'Oficina d'Habitatge de Gràcia, etc.)

Per últim, les dones proposen **incrementar els espais representatius de les dones**, tant en equipaments com en espais públics i facilitar la **participació de mares en època de criança** als espais de participació.

6. VALORACIÓ DEL PROJECTE

En general, la valoració d'aquest projecte ha sigut molt positiva, tant per part de les dones participants com per Col·lectiu Punt 6. Ha sigut molt positiu posar en contacte dones, que no es coneixien i promoure l'intercanvi d'experiències. Les dones han agraït poder participar, de la manera que s'ha fet, amb aquestes dinàmiques com el recorregut o de la xarxa quotidiana, que les permetia prendre consciència del seu coneixement, del que saben i de les millores que volen proposar. Per tant, ha sigut un procés d'apoderament sobre el seu coneixement de l'entorn urbà.

Cal remarcar el valor que té aquests treballs qualitatius, ja que en aquests processos preval les experiències a nivell individual i grupal, per sobre de la quantitat. Quan els grups són molt grans no es pot arribar a fer un treball tant al detall i qualitatiu com el que s'ha fet en aquest procés. Per tant, s'ha de seguir buscant l'equilibri entre quantitat de gent i qualitat del que expliquen.

En aquest projecte han participat sobretot dones joves al voltant de la franja d'edat 20-30 anys i dones adultes de 50 i més. En canvi hi ha hagut molt poca participació de dones que estan en la franja d'edat "reproductiva" o en època de criança. Només han participat dues mares amb criatures petites al barri de Vallcarca. Per tant, tal i com ja apunta un dels grups, cal vetllar per tal que aquestes dones tinguin oportunitats de participar. La franja horària en que es van fer els tallers (18-20 h) no és la més adient per aquest grup. Però no només és una qüestió d'horaris sinó de disponibilitat d'espais de cura o de fomentar que les dones puguin participar amb les criatures si ho necessiten, adaptant les metodologies per tal que això sigui possible.

En quant a diversitat també s'hauria de posar més èmfasi en que participessin dones de diferents orígens, identitats de gènere, així com més dones amb diversitat funcional.

Per tant, emfatitzar que aquest diagnòstic reflecteix les experiències de les dones que han participat, però no tant de les dones en edat de criança, amb diversitats d'orígens, de gènere i funcionals.

Per altra banda, i tal com s'ha comentat en l'apartat de comunicació, cal buscar maneres des de les institucions per millorar els canals de contacte amb els grups de dones, i fomentar la seva participació. Aquest ha sigut un punt feble a l'inici del projecte, ja que amb l'enviament de correus i de la informació física als centres on es desenvolupaven les activitats ha sigut insuficient per contactar i animar a participar a les dones. Cal desenvolupar estratègies de comunicació directa, on ens apropem als grups de dones i els hi puguem explicar directament de que van aquests processos.

També cal entendre les diferències d'aquest projecte participatiu respecte d'altres que provenen d'una demanda específica, com per exemple, la transformació o la remodelació d'un espai o equipament concret. En aquests tipus de processos és més fàcil que la gent hi participi, tot i que s'ha de fer un treball intensiu per tal que la gent que participi representi a la diversitat de persones respecte al sexe, gènere, edat, origen, diversitat funcional, etc. En canvi, aquest procés va sortir de la prova pilot de pressupostos participatius, on es van fer un parell de sessions de treball en que van sortir propostes com la d'aquest projecte. El punt feble d'aquest procés és que al votar-se telemàticament no es va poder accedir a la informació de les dones que estaven interessades en aquest projecte específic, i per tant, poder-les contactar per a que hi participessin. Des d'un grup de dones participants que coneixien l'origen d'aquest projecte dins dels pressupostos participatius, es comenta que elles hi van apostar per aquest projecte, però que després no van saber si havia sortit escollit o no i que per tant per elles es perdia l'essència que fos un projecte escollit des de la base, però que després no es donés seguiment, ni es pogués contactar a les persones que l'havien votat per a que hi participessin.

Per acabar, caldria fer un retorn de la diagnosi que s'ha fet en que es presentés a totes les dones dels diferents barris quines propostes són viable d'implementar, i també que permetés que les dones que han dels diferents barris es poguessin conèixer i compartir.